

Leec Loc Max

罗马书

Haemk Lail Daengh Hogc Lail

1 Lagx eit Yeeh Suh Jih Duc Baox Loc, douh LAIH ugs map weex lagx paik, uv paik map xonc sungp lail Wangc Menl; ²sungp lail naih JANGS xic unv Wangc Menl yaml menv nyenc wox unv lenc nyaoh Leec Menl liingx saip jah, ³wah touk Lagx maoh Xus daol Yeeh Suh Jih Duc, deic xenp nanx map wah, JANGS nyenc saemh lenc Dal Wil; ⁴deic Guaenl Menl map wah, yenv yuih dah deil xonv soh, JANGS Lagx Wangc Menl LIS benh siih laox xeenk ugs map jah. ⁵Daol dah aox wul xenp maoh sibs lis singc qaenp, eengv lis benh ongl lagx paik, nyaoh aox weenh guagl aol nyenc GAIV guanl maoh senk banc lix XINGV; ⁶aox jah buh LIS xaop menv nyenc douh LAIH nyimp Yeeh Suh Jih Duc jah. ⁷Yaoc xap senk dos xaop menv wagx jenl nyaoh Loc Max lis Wangc Menl xogp jah, douh LAIH weex lagx bings singh jah. Dogc liangp xaop lis singc qaenp, taik biingc, dah Wangc Menl Bux daol daengh Xus Yeeh Suh Jih Duc, ledp wunx dos xaop!

问候与祝愿

1 耶稣基督的仆人保罗，奉召为使徒，特派传神的福音；²这福音是神从前借众先知在圣经上所应许的，³论到他儿子我主耶稣基督，按肉体说，是从大卫后裔生的；⁴按圣善的灵说，因从死里复活，以大能显明是神的儿子。⁵我们从他受了恩惠，并使徒的职分，在万国之中叫人为他的名信服真道；⁶其中也有你们这蒙召属耶稣基督的人。⁷我写信给你们在罗马为神所爱、奉召作圣徒的众人。愿恩惠、平安，从我们的父神并主耶稣基督，归与你们。

Baox Loc Dos Sais Bail Loc Max Tamk Nuv

⁸Jih edl, yaoc baengh Yeeh Suh Jih Duc, nyimp xaop wagx jenl keep singc Wangc Menl yaoc, yenv yuih senk sais xaop naok dah dees mas menl. ⁹⁻¹⁰Yaoc deic sais longc map bonc buih Wangc Menl, xonc sungp lail Lagx maoh, Wangc Menl nyimp yaoc weex lis bagl biingv: yaoc yogc yuih maoh xic jah bens wah touk xaop, bens dens sais qouc, MEEC XIH yaml meix xangk Wangc Menl, jav xih lis kuenp biingc bail tamk aox xaop. ¹¹Yenv yuih yaoc yenc yenc dos sais nuv xaop, yuv deic menv singc qaenp Guaenl Menl jah pieek dos xaop, aol xaop jaens sais; ¹²il naih, yaoc nyaoh aox xaop, yenv yuih senk sais yaoc nyac, laengx gaenx lis xoik sais. ¹³Douc jaix nongx, yaoc MEEC haengt douv xaop MEEC WOX, yaoc OIL daov jingh sais yuv bail aox xaop, yuv nyaoh aox xaop lis nyil duil demh, xongs nyaoh nyenc mangv nugs MIH laot yangh; xah laot touk xic naih yaoc naengl DAENGL egs mix lis bail. ¹⁴MEEC heenk JANGS nyenc Xih Lac、nyenc guagl jenl、nyenc diux、nyenc ees, yaoc ledp xiut yimk JAH MAOH; ¹⁵il naih yaoc dogc xangk songk legc, deic sungp lail buh xonc dos xaop menv nyenc nyaoh Loc Max jah.

Legc Mags Sungp Lail

¹⁶Yaoc MEEC deic sungp lail nuv weex pak nas; sungp lail naih bens JANGS benh siih laox Wangc Menl, yuv juv daengc menv nyenc senk Wangc Menl jah, edl JANGS nyenc Yuc Taip, nyih JANGS nyenc Xih Lac. ¹⁷Yenv yuih douh liix Wangc

保罗切愿往罗马探望

⁸第一，我靠着耶稣基督，为你们众人感谢我的神，因你们的信德传遍了天下。⁹我在他儿子福音上，用心灵所侍奉的神，可以见证我怎样不住地提到你们；¹⁰在祷告之间，常常恳求，或者照神的旨意，终能得平坦的道路往你们那里去。¹¹因为我切切地想见你们，要把些属灵的恩赐分给你们，使你们可以坚固；¹²这样我在你们中间，因你与我彼此的信心，就可以同得安慰。¹³弟兄们，我不愿意你们不知道，我屡次定意往你们那里去，要在你们中间得些果子，如同在其余的外邦人中一样；只是到如今仍有阻隔。¹⁴无论是希腊人、化外人、聪明人、愚拙人，我都欠他们的债；¹⁵所以情愿尽我的力量，将福音也传给你们在罗马的人。

福音的大能

¹⁶我不以福音为耻；这福音本是神的大能，要救一切相信的，先是犹太人，后是希腊人。¹⁷因为神的义正在这福音上显明出来；

Menl eev nyaoh wul sungp naih xeenk ugs map; douh liix naih dah senk sais ugs map touk senk sais weex lenx. Xongs Leec Menl xap: “Nyenc douh liix jingh yenv yuih senk lis mingh.”

Soix Nyenc

¹⁸Wangc Menl ouv qik, dah wul menl xeenk ugs nyaoh wul xenp nyenc MEEC douh liix、MEEC juiv yuih Wangc Menl jah, laengx JANGS menv nyenc MEEC wah liix、sagp liix XINGV jah. ¹⁹Siih Wangc Menl, menv saip nyenc wox jah, bens xeenk ugs nyaoh aox longc nyenc; yenv yuih Wangc Menl saemp doh xeenk ugs dos JAH MAOH yangx. ²⁰Dah daengv menl dih qit, beh siih jaengl yais daengh bens xenp Wangc Menl tingp tingp tut tut xeenk ugs map, xah laot jemc dal MEEC lis nuv, menv jav JANGS yaml daengv ugs map menv yangh xonh jah, suh laengx wox, aol nyenc DAENGL toip MEEC lis. ²¹Yenv yuih JAH MAOH buh wox Wangc Menl, siip MEEC deic maoh nuv weex Wangc Menl, MEEC deic guanl wap wunx dos maoh, buh MEEC nyenh singc maoh. Sais xangk JAH MAOH biinv wenp ongk dingv, longc ees laengx dengv duml. ²²Ags wah longc diux, daov wenp longc ees; ²³JAH MAOH MEEC baiv Wangc Menl mungl guanl jah, siip baiv yings yangh, xah xongs yings yangh menv nyenc jingh deil muil pak jah、mogc bens jah、duc siik dinl jah, nuic emh jah.

²⁴Il naih Wangc Menl nabx JAH MAOH semp udt sais xeengp bail weex menv siih pak wav nyenc jah, aol weex ledp DAENGL eeul wav dos XENP BENS. ²⁵JAH MAOH deic liix XINGV Wangc Menl biinv wenp menv ongk DINGV, bail baiv daengh

这义是本于信，以至于信。如经上所记：“义人必因信得生。”

人类的罪恶

¹⁸原来神的忿怒，从天上显明在一切不虔不义的人身上，就是那些行不义阻挡真理的人。¹⁹神的事情，人所能知道的，原显明在人心里；因为神已经给他们显明。²⁰自从造天地以来，神的永能和神性是明明可知的，虽是眼不能见，但借着所造之物就可以晓得，叫人无可推诿。²¹因为他们虽然知道神，却不当作神荣耀他，也不感谢他。他们的思念变为虚妄，无知的心就昏暗了。²²自称为聪明，反成了愚拙；²³将不能朽坏之神的荣耀变为偶像，仿佛必朽坏的人和飞禽、走兽、昆虫的样式。

²⁴所以神任凭他们逞着心里的情欲行污秽的事，以致彼此玷辱自己的身体。²⁵他们将神的真实变为虚谎，去敬拜侍奉受造

bonc buih menv daengv ugs map jah, MEEC baiv mungx Xus daengv weenh xonh jah. Xus bens JANGS mungx douh bus jah, aol weex touk jaengl yais. Ah Menx! ²⁶Il naih, Wangc Menl nabx JAH MAOH kuabt liabx sais xeengp weex menv MEEC yuv nas jah. Nyenc miegs JAH MAOH MEEC nyimp nyenc banl, siip bail nyimp nyenc miegs MIH; ²⁷nyenc banl buh JANGS il jah, baenv nyenc miegs bail mangv, bongc semp daos sais, banl ags nyimp banl weex jiv yaeml, yenv yuih taemp sais weex pak, laengx nyaoh wul XENP BENS douh beis nyaenx.

²⁸JAH MAOH XUIP UV baov MEEC wox meel Wangc Menl, Wangc Menl laengx nabx JAH MAOH lis sais weengc, weex menv siih MEEC douh banc jah; ²⁹xengc digs menv OIL hangc OIL yangh MEEC douh liix, weex yax, sais taemp, duc yax; daengc longc ids sais, sat nyenc, DAENGL ngeeux DAENGL dos, weex jiv jods biigs, duc saengl, yuh JANGS menv xogt sungp jah, ³⁰wah sungp liaemt jah, saengl Wangc Menl jah, naengc MEEC qit nyenc jah, weex mags jah, ags bus jah, daengv siih yax jah, MEEC qingc bux neix jah, ³¹menv ugs ees jah, piat liih jah, lamc singc nyenc jaenx jah, MEEC yagc sac nyenc jah. ³²JAH MAOH buh wox Wangc Menl dadl nyenc weex siih il naih JANGS douh deil, JAH MAOH MEEC guangh laot bens ags bail weex, naengl xogp nyenc MIH bail weex.

Liix Wangc Menl Dadl Siih

2 Nyac mungx denv nyenc jah, MEEC heenk nyac JANGS nouc, buh toip MEEC lis. Nyac nyaoh wul siih duc mangc denv nyenc, laengx nyaoh wul siih jav ags jingh soix dos XENP

之物，不敬奉那造物的主。主乃是可称颂的，直到永远。阿们。²⁶因此，神任凭他们放纵可羞耻的情欲。他们的女人把顺性的用处变为逆性的用处，²⁷男人也是如此，弃了女人顺性的用处，欲火攻心，彼此贪恋，男和男行可羞耻的事，就在自己身上受这妄为当得的报应。

²⁸他们既然故意不认识神，神就任凭他们存邪僻的心，行那些不合理的事；²⁹装满了各样不义、邪恶、贪婪、恶毒（或作“阴毒”），满心是嫉妒、凶杀、争竞、诡诈、毒恨、又是谗毁的、³⁰背后说人的、怨恨神的（或作“被神所憎恶的”）、侮慢人的、狂傲的、自夸的、捏造恶事的、违背父母的、³¹无知的、背约的、无亲情的、不怜悯人的。³²他们虽知道神判定行这样事的人是当死的，然而他们不但自己去行，还喜欢别人去行。

神的公义审判

2 你这论断人的，无论你是谁，也无可推诿。你在什么事上论断人，就在什么事上定自己的罪；

BENS; yenv yuih nyac JANGS mungx nyenc denv nyenc, bens ags weex meny siih jah siip daengh jenl laot yangh. ²Daol wox meny nyenc il naih weex jah, Wangc Menl jingh XAOL liix XINGV map dadl maoh. ³Mungx nyenc nyac naih ax! Nyac denv meny nyenc weex siih il naih jah, meny XENP BENS ags weex jah siip daengh jenl laot yangh, nyac xangk laengh todt lis Wangc Menl map dadl siih il? ⁴JANGS MEEC JANGS nyac naengc MEEC qit meny sais lail digs miebs maoh、longc kuangt、yaens lis jah, MEEC wox sais lail maoh JANGS yenx nyac xonv sais il? ⁵Nyac naengl nabx jiuc sais guas MEEC xonv map jah, nyimp XENP BENS juml yax juml saengl, aol weex touk maenl Wangc Menl ouv qik hadt houk. Meny ouv qik jah nyaoh nyanl maenl Wangc Menl deic liix wagx dadl siih jah yuv xeenk ugs map. ⁶Maoh jingh XAOL ags mungx nyenc ags weex meny yangh neip jah map beis nyaenx ags mungx nyenc. ⁷Daengc meny jingh sais weex lail, semh guanl wap、qaenp juiv daengh meny pak muil MEEC lis jah, Wangc Menl laengx deic jiuc soh bens nyaoh saip dos JAH MAOH; ⁸xah laot meny ags xangk weex taemp, MEEC senk liix XINGV, daov senk meny MEEC douh liix jah, laengx deic ouv qik、saengl yax beis nyaenx JAH MAOH. ⁹Deic egs nanh、meix hut qimp dos meny nyenc weex siih yax jah, edl JANGS nyenc Yuc Tajp, nyih JANGS nyenc Xih Lac; ¹⁰siip deic guanl wap、qaenp juiv、taik biingc qimp dos meny nyenc weex sais lail jah, pieek nyenc Yuc Tajp dah unv, nyenc Xih Lac dah lenc; ¹¹yenv yuih Wangc Menl MEEC piinp daiv nyenc.

¹²Daengc meny MEEC LIS banc konx WEENP

因你这论断人的，自己所行却和别人一样。²我们知道这样行的人，神必照真理审判他。³你这人哪！你论断行这样事的人，自己所行的却和别人一样，你以为能逃脱神的审判吗？⁴还是你藐视他丰富的恩慈、宽容、忍耐，不晓得他的恩慈是领你悔改呢？⁵你竟任着你刚硬不悔改的心，为自己积蓄忿怒，以致神震怒，显他公义审判的日子来到。⁶他必照各人的行为报应各人。⁷凡恒心行善，寻求荣耀、尊贵和不能朽坏之福的，就以永生报应他们；⁸惟有结党，不顺从真理，反顺从不义的，就以忿怒、恼恨报应他们。⁹将患难、困苦加给一切作恶的人，先是犹太人，后是希腊人；¹⁰却将荣耀、尊贵、平安加给一切行善的人，先是犹太人，后是希腊人；¹¹因为神不偏待人。

¹² 凡没有律法犯了罪

soix jah, buh jingh yuv MEEC XAOL banc konx weex GAEMV; daengc menv nyaoh dees banc konx WEENP soix jah, buh jingh yuv XAOL banc konx map dadl. ¹³Gobs qit nyaoh dav nas Wangc Menl, MEEC JANGS menv qingc banc konx jah sonk douh liix, daov JANGS menv XAOL banc konx weex jah xih sonk douh liix. ¹⁴Menv nyenc mangv nugs MEEC LIS banc konx jah, nuv baov baengh XENP BENS weex siih douh banc konx, yah baov JAH MAOH MEEC LIS banc konx, XENP BENS suh JANGS weex banc konx dos XENP BENS. ¹⁵JAH MAOH xeenk ugs banc konx menv LIS mangc yongh jah, JANGS siuk nyaoh aox longc JAH MAOH, liangc semp JAH MAOH buh map weex bagl biingv, eengv menv sais longc JAH MAOH ags DAENGL dagx, JANGS lail, JANGS yax. ¹⁶Menv siih naih laengx nyaoh nyanl maenl Wangc Menl baengh Yeh Suh Jih Duc dadl meix xangk yaeml jah xeenk ugs, JANGS nyimp sungp lail yaoc wah jah DAENGL douh.

Nyenc Yuc Taip Daengh Banc Konx

¹⁷Nyac XUIP sint weex nyenc Yuc Taip, yuh baengh banc konx, naengl XIV Wangc Menl wah sungp mags; ¹⁸eengv dah banc konx lis jiuc sais guangl, wox meix xangk Wangc Menl, buh wox pieek lail yax, ¹⁹eengv nyaengc senk XENP BENS JANGS nyimp nyenc pap dal daiv kuenp, JANGS guangl nyenc aox dengv, ²⁰JANGS sangh eeus nyenc ees, JANGS xeenp saenp lagx nyaoh, JANGS nyaoh wul banc konx LIS longc leec daengh liix XINGV weex muc dos jenl; ²¹nyac eeus lis jenl, weex duc mangc MEEC eeus XENP BENS il? Nyac wah nyenc bix weex liagc, XENP BENS siip weex

的,也必不按律法灭亡;凡在律法以下犯了罪的,也必按律法受审判。¹³原来在神面前,不是听律法的为义,乃是行律法的称义。¹⁴没有律法的外邦人若顺着本性行律法上的事,他们虽然没有律法,自己就是自己的律法。¹⁵这是显出律法的功用刻在他们心里,他们是是非之心同作见证,并且他们的思念互相较量,或以为是,或以为非。¹⁶就在神借耶稣基督审判人隐秘事的日子,照着我的福音所言。

犹太人与律法

¹⁷既然你称为犹太人,又倚靠律法,且指着神夸口,¹⁸而且从律法中受了教训,晓得神的旨意,也能分别是非(或作“也喜欢那美好的事”),¹⁹又深信自己是给盲人领路的,是黑暗中人的光,²⁰是蠢笨人的师傅,是小孩子的先生,在律法上有知识和真理的模范,²¹你可以教导别人,那么为什么不教导自己呢?你教导

liagc il? ²²Nyac wah nyenc bix yuv nyimp banl miegs lonh weex, XENP BENS siip ags lonh weex il? Nyac saengl yings yangh, XENP BENS naengl bail liagc menv yangh xonh miiuh il? ²³Nyac XIV banc konx wah sungp mags, XENP BENS daov bail WEENP banc konx, aol guanl MEEC lail dos Wangc Menl il? ²⁴Guanl Wangc Menl nyaoh aox nyenc mangv nugs, yenv yuih xaop douh xagx, xah xongs menv Leec Menl xap jah.

²⁵Nuv baov nyac JANGS deic banc konx jah, liix ads doiv nyac LIS benh lail; nuv baov nyac JANGS WEENP banc konx jah, liix ads nyac laengx sonk MEEC lis liix ads. ²⁶Il naih, menv MEEC weex liix ads jah, nuv baov deic jiuc konx wul banc konx, maoh laengx MEEC weex liix ads, jav MEEC sonk weex liix ads il? ²⁷Menv bens MEEC weex liix ads jah, nuv baov deic banc konx, jav MEEC JANGS yuv dadl nyac mungx nyenc LIS Leec Menl daengh liix ads siip WEENP banc konx jah il? ²⁸Yenv yuih menv nyaoh mangv nugs weex nyenc Yuc.Tajp jah, MEEC JANGS nyenc XINGV Yuc.Tajp; menv mangv nugs xenp nanx weex liix ads jah, buh MEEC JANGS weex liix ads XINGV. ²⁹Xah laot menv nyaoh mangv aox weex jah, xah JANGS nyenc XINGV Yuc.Tajp; liix ads XINGV buh JANGS menv nyaoh aox longc weex jah, yuv naengc Guaenl Menl, MEEC naengc menv Leec Menl xap jah. Menv sungp bus mungx nyenc naih jah, MEEC JANGS dah nyenc map, laengx JANGS dah Wangc Menl map.

3 Il naih wah map, nyenc Yuc.Tajp LIS doiv nuv lail? Liix ads LIS duc mangc lail?

别人不可偷窃，为什么自己还偷窃呢？²²你说人不可奸淫，为什么自己还奸淫呢？你厌恶偶像，为什么自己还偷窃庙中之物呢？²³你指着律法夸口，自己倒犯律法，不是玷辱了神吗？²⁴神的名在外邦人中，因你们受了亵渎，正如经上所记的。

²⁵你若是行律法的，割礼固然于你有益；若是犯律法的，你的割礼就算不得割礼。²⁶所以那未受割礼的，若遵守律法的条例，他虽然未受割礼，岂不算是 有割礼吗？²⁷而且那本来未受割礼的，若能全守律法，岂不是要审判你这有仪文和割礼竟犯律法的人吗？²⁸因为外面作犹太人的，不是真犹太人；外面肉身的割礼，也不是真割礼。²⁹惟有里面做的，才是真犹太人；真割礼也是心里的，在乎灵，不在乎仪文。这人的称赞，不是从人来的，乃是从神来的。

3 这样说来，犹太人有什么长处？割礼有什

²Daengc menv siih ledp LIS doiv lail gungc: Jih edl, LIS sungp bings singh Wangc Menl nyaengc dos nyenc Yuc..Taiip. ³Nuv baov LIS menv MEEC senk, jav buh weex nup weex leel? Ongk xih JAH MAOH MEEC senk, laengx senk MEEC lis Wangc Menl hap il? ⁴Weex MEEC lis! Nyenc ledp JANGS wah sungp DINGV, Wangc Menl xih JANGS xenl xingv. Xongs Leec Menl xap jah:

“Nyac wah sungp xic jah,
xeenk ugs douh liix;
douh nyenc denv xic jah,
jingh yuv lis xux.”

⁵Yaoc XAOL sungp nyenc menc bens wah jah wah, menv daol MEEC douh liix jah, nuv baov xeenk ugs menv Wangc Menl douh liix jah map, daol siip weex nup wah leel? Wangc Menl ouv qik dos daol, JANGS maoh MEEC douh il? ⁶MEEC jangs! Nuv baov JANGS il naih, Wangc Menl weex nup naengl dadl lis siih dees mas menl leel? ⁷Nuv baov menv liix XINGV Wangc Menl, yenv yuih yaoc wah sungp DINGV, xeenk ugs guanl wap maoh, weex duc mangc yaoc naengl douh Wangc Menl dadl, xongs nyenc LIS soix laot yangh leel? ⁸Weex duc mangc MEEC wah, daol weex yax siip wenp lail leel? Menv naih JANGS daenl sungp haik daol menv nyenc jah, JAH MAOH wah daol LIS sungp il naih. Menv nyenc naih douh jingh soix, nyaengc douh.

Nyenc Meec Douh Liix

⁹Il naih siip weex nup leel? Daol biix JAH MAOH naengl lail il? MEEC JANGS il jav! Yenv yuih daol saemp doh wah ugs: Nyenc Yuc..Taiip

么益处呢？²凡事大有好处：第一是神的圣言交托他们。³即便有不信的，这有何妨呢？难道他们的不信，就废掉神的信吗？⁴断乎不能！不如说，神是真实的，人都是虚谎的。如经上所记：

“你责备人的时候，
显为公义；
被人议论的时候，
可以得胜。”

⁵我且照着人的常话说，我们的不义，若显出神的义来，我们可以怎么说呢？神降怒，是他不义吗？⁶断乎不是！若是这样，神怎能审判世界呢？⁷若神的真实，因我的虚谎，越发显出他的荣耀，为什么我还受审判，好像罪人呢？⁸为什么不说，我们可以作恶以成善呢？这是毁谤我们的人，说我们有这话。这等人定罪，是该当的。

没有义人

⁹这却怎么样呢？我们比他们强吗？决不是的！因我们已经证明：犹太人

daengh nyenc Xih Laç ledp nyaoh aox biingv env
soix jah. ¹⁰Laengx xongs Leec Menl xap:

“MEEC LIS nyenc douh liix, lieenc il mungx
suh MEEC LIS;

¹¹MEEC LIS nyenc mieeh wox,
MEEC LIS nyenc semh Wangc Menl;

¹²Ledp JANGS lamc kuenp XINGV,
gaenx biinv wenp MEEC lis yongh;
MEEC LIS nyenc weex siih lail,
lieenc il mungx suh MEEC LIS.

¹³Dongc UC JAH MAOH JANGS wenc muh eip,
JAH MAOH aol mac weex jiv jods,
aox bic ebl LIS soh duc suic sinx;

¹⁴Daengc ebl JANGS qoip guav sungp aemc;

¹⁵sat nyenc ledp padt,
dinl JAH MAOH bieeu v hoik,

¹⁶menv kuenp dah jah,
ledp luic lanh wenp hut.

¹⁷Jiuc kuenp taik biingc,
JAH MAOH bens mix wox;

¹⁸Aox dal JAH MAOH MEEC yaot Wangc Menl.”

¹⁹Daol wox sungp wul banc konx ledp JANGS
nyimp meny nyenc dees banc konx jah wah, lail
biiv ebl ags mungx nyenc, aol nyenc dees mas
menl ledp bebc nyaoh dees nas Wangc Menl
qingk dadl siih. ²⁰Il naih daengc meny LIS padt
nanx jah, MEEC LIS il mungx yenv yuih deic banc
konx lis nyaoh dav nas Wangc Menl sint weex
douh liix, yenv yuih banc konx bens JANGS aol
nyenc wox soix.

和希腊人都在罪恶之下。

¹⁰就如经上所记：

“没有义人，连一个也没有；

¹¹没有明白的，
没有寻求神的；

¹²都是偏离正路，
一同变为无用；
没有行善的，
连一个也没有。

¹³他们的喉咙是敞开的
坟墓，

他们用舌头弄诡诈，
嘴唇里有虺蛇的毒气；

¹⁴满口是咒骂苦毒；

¹⁵杀人流血，
他们的脚飞跑，

¹⁶所经过的路，
便行残害暴虐的事。

¹⁷平安的路，
他们未曾知道；

¹⁸他们眼中不怕神。”

¹⁹我们晓得律法上的话都是
对律法以下之人说的，
好塞住各人的口，叫普世
的人都伏在神审判之下。

²⁰所以凡有血气的，没有一个
因行律法能在神面前称
义，因为律法本是叫人知
罪。

Yenv Yuih Senk Xih Sint Weex Douh Liix

²¹Xic naih Wangc Menl douh liix nyaoh mangv nugs banc konx xeenk ugs map yangx, lis banc konx daengh nyenc vox unv lenc weex bagl biingv: ²²Liix Wangc Menl nyaoh siih senk Yeeh Suh Jih Duc jah xeenx ugs map, liix naih qimp dos daengc menv nyenc senk jah, mungx mungx ledp laot yangh; ²³yenv yuih nyenc dees mas menl ledp weenp soix, MEEC lis Wangc Menl mungl guanl; ²⁴xic naih siip baengh singc qaenp Wangc Menl, yenv yuih Yeeh Suh Jih Duc juv xogc nyenc, laengx beec yah lis sint weex douh liix. ²⁵Wangc Menl jiml Yeeh Suh deic map weex xangh xogc soix, JANGS baengh padt Yeeh Suh, yaml senk sais nyenc, yuv xeenk ugs Wangc Menl douh liix; yenv yuih maoh yaens sais kuantg longc daiv menv soix nyenc dah unv weenp jah, ²⁶lail nyaoh xic naih xeenk ugs maoh douh liix, aol nyenc vox maoh ags JANGS douh liix, buh sint menv nyenc senk Yeeh Suh jah JANGS douh liix.

²⁷Xuip jangs il naih, doiv nup wah sungp mags lis? MEEC lis duc mangc bus mags yangx. Aol banc duc mangc wah sungp mags leel? JANGS yongh banc ongl hut weex il? MEEC JANGS, JANGS yongh senk Xus banc jah. ²⁸Il naih daol nuv lail yangx: Nyenc douh sint weex douh liix JANGS yenv yuih senk sais, MEEC JANGS yenv yuih deic banc konx. ²⁹Ongk xih Wangc Menl gobs laot weex Wangc Menl dos nyenc Yuc Taij il? MEEC jungh JANGS weex Wangc Menl dos nyenc mangv nugs il? JANGS, jungh weex Wangc Menl dos nyenc mangv nugs. ³⁰Wangc Menl xuip

因信而称义

²¹但如今，神的义在律法以外已经显明出来，有律法和先知为证 ²²就是神的义，因信耶稣基督加给一切相信的人，并没有分别；²³因为世人都犯了罪，亏缺了神的荣耀；²⁴如今却蒙神的恩典，因基督耶稣的救赎，就白白地称义。²⁵神设立耶稣作挽回祭，是凭着耶稣的血，借着人的信，要显明神的义；因为他用忍耐的心宽容人先时所犯的罪，²⁶好在今时显明他的义，使人知道他为自己为义，也称信耶稣的人为义。

²⁷既是这样，哪里能夸口呢？没有可夸的了。用何法没有的呢？是用立功之法吗？不是，乃用信主之法。²⁸所以我们看定了：人称义是因着信，不在乎遵行律法。²⁹难道神只作犹太人的神吗？不也是作外邦人的神吗？是的，也作外邦人的神。³⁰神既是一位，他就要因信称那受割礼的为义，也要因信称那

JANGS il mungx, maoh laengx yuv baengh senk sais sint menv weex liix ads jah weex douh liix, buh yuv baengh senk sais sint menv mix weex liix ads jah weex douh liix. ³¹Il naih, daol yenv yuih senk sais, baenv banc konx yangx il? MEEC JANGS! Naengl yuv yadc jaens banc konx.

Yangh Lail Yal Beec Lah Hanp

4 Il naih wah map, ongs bux daol Yal Beec Lah Hanp baengh xenp nanx lis duc mangc leel? ²Nuv baov Yal Beec Lah Hanp JANGS yenv yuih ongl hut sint weex douh liix, laengx LIS wah sungp mags; xah laot nyaoh dav nas Wangc Menl naengl MEEC LIS sungp mags mangc wah. ³Leec Menl wah duc mangc leel? Wah: “Yal Beec Lah Hanp senk Wangc Menl, menv naih laengx sonk JANGS maoh douh liix.” ⁴Menv weex ongl lis sinc ongl, MEEC sonk singc qaenp, JANGS sonk menv hoc lis; ⁵xah laot menv MEEC weex ongl jah, guangh senk mungx Wangc Menl sint nyenc lis soix weex douh liix jah, senk sais maoh laengx sonk douh liix. ⁶Xah xongs Dal Wil sint menv nyenc MEEC baengh ongl hut, baengh Wangc Menl weex douh liix jah, JANGS nyenc deml lail. ⁷Maoh wah:

“Lis todt menv longp、emv xal menv soix, mungx nyenc naih laengx JANGS deml lail yangx.

⁸Xus MEEC sonk maoh LIS soix, mungx nyenc naih JANGS deml lail yangx.”

⁹Il naih nuv map, menv lail naih JANGS dogc qimp dos menv nyenc weex liix ads jah il? MEEC buh JANGS qimp dos menv nyenc MEEC weex liix ads

未受割礼的为义。³¹这样，我们因信废了律法吗？断乎不是！更是坚固律法。

亚伯拉罕的榜样

4 如此说来，我们的祖宗亚伯拉罕凭着肉体得了什么呢？²倘若亚伯拉罕是因行为称义，就有可夸的；只是在神面前并无可夸。³经上说什么呢？说：“亚伯拉罕信神，这就算为他的义。”⁴做工的得工价，不算恩典，乃是该得的；⁵惟有不做工的，只信称罪人为义的神，他的信就算为义。⁶正如大卫称那在行为以外蒙神算为义的人是有福的。⁷他说：

“得赦免其过、遮盖其罪的，这人是有福的。”

⁸主不算为有罪的，这人是有福的。”

⁹如此看来，这福是单加给那受割礼的人吗？不也是加给那未受割礼的人吗？

jah il? Yenv yuih daol wah, senk sais Yal Beec Lah Hanp laengx sonk JANGS maoh douh liix, ¹⁰JANGS weex nup sonk jah leel? JANGS maoh weex liix ads xic jah il? JANGS nyaoh maoh mix weex liix ads xic jah il? MEEC JANGS nyaoh weex liix ads xic jah, laengx JANGS naengl mix weex liix ads xic jah. ¹¹Biius meel maoh weex liix ads jah, deic map weex env dos maoh sint weex douh liix, menv douh liix jah JANGS nyaoh maoh naengl mix weex liix ads xic jah, yenv yuih senk sais lis jah, aol maoh weex bux dos menv nyenc mix weex liix ads laengx senk Xus jah, aol JAH MAOH buh sonk weex douh liix; ¹²eengv weex bux dos menv nyenc weex liix ads jah, laengx JANGS menv nyenc yuh weex liix ads, yuh XAOL yangh ongs bux daol Yal Beec Lah Hanp mix weex liix ads laengx senk Wangc Menl, bail weex jah.

Liingx Yenv Yuih Senk Hah Weex Wenp

¹³Yenv yuih Wangc Menl liingx saip Yal Beec Lah Hanp daengh nyenc saemh lenc maoh, jingh lis liingx sibs qinp hak, MEEC JANGS baengh banc konx, JANGS baengh senk sais xih lis douh liix. ¹⁴Nuv baov nyenc JANGS baengh banc konx xih lis weex nyenc jil eel jiv, senk sais laengx wunx dos menv ongc, liingx saip jah buh baenv douv yangx. ¹⁵Wangc Menl ouv qik JANGS ugs dah banc konx map (MEEC XIH weex “banc konx aol nyenc douh beis nyaenx”); aox nup MEEC LIS banc konx, aox jav suh MEEC LIS WEENP soix. ¹⁶Il naih nyenc lis weex saemh lenc, JANGS baengh senk sais, lail aol liingx saip jah baengh singc qaenp, jingh wunx dos menv nyenc saemh lenc jah; MEEC

因我们所说，亚伯拉罕的信，就算为他的义，¹⁰是怎么算的呢？是在他受割礼的时候呢？是在他未受割礼的时候呢？不是在受割礼的时候，乃是在未受割礼的时候。¹¹并且他受了割礼的记号，作他未受割礼的时候因信称义的印证，叫他作一切未受割礼而信之人的父，使他们也算为义；¹²又作受割礼之人的父，就是那些不但受割礼，并且按我们的祖宗亚伯拉罕未受割礼而信之踪迹去行的人。

应许因信而实现

¹³因为神应许亚伯拉罕和他后裔，必得承受世界，不是因律法，乃是因信而得义。¹⁴若是属乎律法的人才得为后嗣，信就归于虚空，应许也就废弃了。¹⁵因为律法是惹动忿怒的（或作“叫人受刑的”）；哪里没有律法，哪里就没有过犯。¹⁶所以人得为后嗣是本乎信，因此就属乎恩，叫应许定然归给一切后裔；不但归给那属乎律法的，也归给那效法亚伯拉罕之信

guangh laot wunx dos menv nyaoh dees banc konx jah, buh wunx dos menv nyenc nyimp Yal Beec Lah Hanp lis senk sais laot yangh jah.

¹⁷Mungx Yal Beec Lah Hanp senk jah, JANGS mungx Wangc Menl aol nyenc deil xonv soh、deic menv MEEC LIS jah biinv wenp menv LIS jah, maoh nyaoh dav nas Wangc Menl weex bux dos nyenc dees mas menl. Xah xongs Leec Menl xap jah: “Yaoc saemp doh jiml nyac weex bux dos gungc guagl.” ¹⁸Maoh nyaoh dos sais MEEC lis xic jah, yenv yuih senk sais naengl lis dos sais, laengx lis weex bux dos gungc guagl, xah xongs mangv unv wah: “Nyenc saemh lenc nyac buh yuv il naih.” ¹⁹Maoh yuv jaenx begs nyinc xic jah, xangk touk xenp xangh bens xongs deil laot yangh, Sah Lah longc sangx lagx jah saemp doh jius sot, senk sais maoh meenh naengl MEEC mas; ²⁰eengv dos sais Wangc Menl liingx saip, bens MEEC JANGS aox longc gungc xangk MEEC senk, daov yenv yuih senk sais aox longc lis jaens guadi, aol Wangc Menl mungl guanl. ²¹Yuh daengc longc senk menv Wangc Menl liingx saip jah jingh weex lis wenp; ²²il naih menv naih laengx sonk weex maoh douh liix. ²³“Sonk weex maoh douh liix” bags sungp naih, MEEC JANGS guangh laot nyimp maoh xap, ²⁴buh JANGS nyimp daol mus lenc lis sonk weex nyenc douh liix xap, laengx JANGS daol menv nyenc senk Wangc Menl aol Xus Yeeh Suh daol dah deil xonv soh jah. ²⁵Yeeh Suh douh jaoh dos mangv deil JANGS GAIV soix daol; maoh xonv soh JANGS aol daol lis sint weex douh liix.

的。¹⁷亚伯拉罕所信的，是那叫死人复活、使无变为有的神，他在主面前作我们世人的父。如经上所记：“我已经立你作多国的父。”¹⁸他在无可指望的时候，因信仍有指望，就得以作多国的父，正如先前所说：“你的后裔将要如此。”¹⁹他将近百岁的时候，虽然想到自己的身体如同已死，撒拉的生育已经断绝，他的信心还是不软弱，²⁰并且仰望神的应许，总没有因不信心里起疑惑，反倒因信心里得坚固，将荣耀归给神。²¹且满心相信神所应许的必能作成，²²所以这就算为他的义。²³“算为他义”的这句话，不是单为他写的，²⁴也是为我们将来得算为义之人写的，就是我们这信神使我们的主耶稣从死里复活的人。²⁵耶稣被交给给人，是为我们的过犯；复活，是为叫我们称义。

Yenv Yuih Senk Hah Douh Liix

5 Daol XUIP baengh senk lis sint weex douh liix, laengx yaml Xus Yeeh Suh Jih Duc daol lis nyimp Wangc Menl DAENGL yuih. ²Daol yuh yaml maoh, baengh senk sais, lis laos aox singc qaenp xic naih SENH jah. Eengv xeengp xeengp sais sais dos sais Wangc Menl mungl guanl. ³MEEC laot il naih, laengx JANGS nyaoh dogl egs nanh xic jah buh JANGS xeengp xeengp sais sais; yenv yuih wox douh egs nanh ugs yaens lis; ⁴yaens lis ugs xogc gueenv; xogc gueenv ugs dos sais; ⁵dos sais MEEC aol nyenc pak nas, yenv yuih Guaenl Menl saip dos daol jah deic meix liangp Wangc Menl piap nyaoh aox longc daol.

⁶Yenv yuih daol naengl mas nyax xic jah, Jih Duc laengx nyaoh maenl jingh jah wil nyenc LIS soix deil. ⁷Wil nyenc douh liix deil, JANGS yuns LIS; wil nyenc sais lail deil, MEEC XIH LIS ams weex. ⁸Xah laot LIS Jih Duc nyaoh daol naengl weex nyenc LIS soix xic jah wil daol deil, meix liangp Wangc Menl laengx nyaoh naih nyimp daol xeenk ugs yangx. ⁹Xic naih daol XUIP baengh padt maoh lis sint weex douh liix, suh eengv yuv yaml maoh todt ugs Wangc Menl ouv qik. ¹⁰Daol weex nyenc saengl Wangc Menl xic jah, JANGS yenv yuih Lagx Wangc Menl deil, nyimp Wangc Menl DAENGL yuih; XUIP DAENGL yuih weex lail yangx, laengx eengv yuv yenv yuih maoh xonv soh lis juv yangx. ¹¹MEEC guangh il naih, daol XUIP yaml Xus Yeeh Suh Jih Duc daol lis nyimp Wangc Menl DAENGL yuih, buh yuv yaml maoh GAIV Wangc Menl xeengp sais.

因信而称义的结果

5 我们既因信称义，就借着我们的主耶稣基督得与神相和。²我们又借着祂，因信得进入现在所站的这恩典中，并且欢欢喜喜盼望神的荣耀。³不但如此，就是在患难中也是欢欢喜喜的；因为知道患难生忍耐；⁴忍耐生老练；老练生盼望；⁵盼望不至于羞耻，因为所赐给我们的圣灵将神的爱浇灌在我们心里。

⁶因我们还软弱的时候，基督就按所定的日期为罪人死。⁷为义人死，是少有的；为仁人死，或者有敢作的。⁸惟有基督在我们还作罪人的时候为我们死，神的爱就在此向我们显明了。⁹现在我们既靠着他的血称义，就更要借着祂免去神的忿怒。¹⁰因为我们作仇敌的时候，且借着神儿子的死，得与神和好；既已和好，就更要因祂的生得救了。¹¹不但如此，我们既借着我主耶稣基督得与神和好，也就借着祂以神为乐。

Yal Dangh Daengh Jih Duc

¹²Soix dah il mungx nyenc map touk menl guangl, deil yuh dah soix map; xah il naih deil laengx dogl touk wagx jenl, yenv yuih wagx jenl ledp WEENP soix yangx. ¹³Naengl mix LIS banc konx xic jah, soix saemp doh nyaoh qinp hak yangx; xah laot mix LIS banc konx, soix buh MEEC sonk soix. ¹⁴Dah Yal Dangh touk Moh Xih, deil laengx weex wangc, lieenc menv MEEC nyimp Yal Dangh WEENP soix laot yangh jah, buh nyaoh dees biingv env maoh. Yal Dangh laengx JANGS yings yangh mungx dah lenc yuv map jah. ¹⁵Xah laot WEENP soix nyimp singc saip MEEC laot yangh, nuv baov yenv yuih il mungx nyenc WEENP soix, wagx jenl ledp deil, naengl wah touk singc qaenp Wangc Menl daengh singc qaenp baengh Yeeh Suh Jih Duc il mungx nyenc saip jah, qimp gungc dos wagx jenl il? ¹⁶Singc qaenp Wangc Menl bens MEEC xongs menv soix il mungx nyenc WEENP jah, wah touk soix: Yenv yuih il mungx nyenc WEENP soix, LIS OIL nyenc douh dadl soix, wah touk singc qaenp: OIL nyenc WEENP soix, daov LIS singc qaenp aol OIL nyenc douh sint weex douh liix. ¹⁷Nuv baov yenv yuih il mungx nyenc WEENP soix, benh deil laengx baengh mungx nyenc naih lis weex wangc, naengl wah touk menv nyenc lis singc qaenp、lis sint weex douh liix jah, jav MEEC eengv yuv baengh Yeeh Suh Jih Duc il mungx nyenc nyaoh aox mingh weex wangc il? ¹⁸Il naih wah map, yenv yuih WEENP il daov soix, wagx jenl ledp douh jingh soix; jungh il naih, yenv yuih weex il daov siih douh liix, wagx jenl buh laengx sint

亚当和基督

¹²这就如罪是从一人入了世界，死又是从罪来的；于是死就临到众人，因为众人都犯了罪。¹³没有律法之先，罪已经在世上；但没有律法，罪也不算罪。¹⁴然而从亚当到摩西，死就作了王，连那些不与亚当犯一样罪过的，也在他的权下。亚当乃是那以后要来之人的豫像。¹⁵只是过犯不如恩赐，若因一人的过犯，众人都死了，何况神的恩典，与那因耶稣基督一人恩典中的赏赐，岂不更加倍地临到众人吗？¹⁶因一人犯罪就定罪，也不如恩赐，原来审判是由一人而定罪，恩赐乃是由许多过犯而称义。¹⁷若因一人的过犯，死就因这一人作了王，何况那些受洪恩又蒙所赐之义的，岂不更要因耶稣基督一人在生命中作王吗？¹⁸如此说来，因一次的过犯，众人都被定罪；照样，因一次的义行，众人也就被称义得生命了。¹⁹因一人的悖逆，众人成为罪人；照样，因一人的顺从，众人也成为义了。²⁰律法本是外添的，叫过犯显多；只是罪

weex douh liix lis mingh yangx. ¹⁹Yenv yuih il mungx nyenc daov qamt, wagx jenl wenp nyenc lis soix; jung h il naih, yenv yuih il mungx nyenc qingx sungp Wangc Menl, wagx jenl buh wenp douh liix yangx. ²⁰Banc konx bens JANGS dah mangv nugs qimp jah, aol WEENP soix ugs gungc; xah laot soix nyaoh aox nup ugs gungc, singc qaenp laengx aox nup naengl ugs gungc yangx. ²¹Laengx xongs soix weex wangc aol nyenc douh deil; jung h il naih, singc qaenp buh yam l douh liix weex wangc, aol nyenc GAIV Xus Yeeh Suh Jih Duc daol lis jiuc soh bens nyaoh.

Nyaoh Aox Soix Deil,

Nyaoh Aox Jih Duc Lis Soh

6 Il naih, weex nup wah leel? Daol meenh nyaoh aox dav soix, aol singc qaenp gungc xeenk ugs il? ²MEEC JANGS! Daol nyaoh wul soix deil bail menv nyenc jah, weex nup meenh nyaoh aox soix soh leel? ³Weex nup MEEC wox daol menv nyenc lis xugs xenp wunx dos Jih Duc Yeeh Suh jah, JANGS lis xugs xenp wunx laos maoh deil il? ⁴Il naih daol yam l liix xugs xenp wunx laos deil, nyimp maoh dongc emv, bens JANGS aol daol lis mingh meik dah nyanl maenl, xongs Jih Duc yam l guanl wap Bux dah deil xonv soh laot yangh. ⁵Nuv baov daol nyaoh yangh deil maoh nyimp maoh DAENGL abs, buh yuv nyaoh yangh xonv soh maoh nyimp maoh DAENGL abs; ⁶daol wox yangh aov daol nyimp maoh dongc dags nyaoh meix siik eev, aol xenp soix deil GAEMV, aol daol bix eengv weex lagx eit dos soix; ⁷yenv yuih nyenc deil yangx jah JANGS todt soix yangx. ⁸Nuv baov daol JANGS nyimp Jih

在那里显多，恩典就更显多了。²¹就如罪作王叫人死；照样，恩典也借着义作王，叫人因我们的主耶稣基督得永生。

在罪里是死， 在基督里是活

6 这样，怎么说呢？我们可以仍在罪中，叫恩典显多吗？²断乎不可！我们在罪上死了的人，岂可仍在罪中活着呢？³岂不知我们这受洗归入基督耶稣的人，是受洗归入他的死吗？⁴所以我们借着洗礼归入死，和他一同埋葬，原是叫我们一举一动有新生的样式，像基督借着父的荣耀从死里复活一样。⁵我们若在他死的形状上与他联合，也要在他复活的形状上与他联合；⁶因为知道我们的旧人同他同钉十字架，使罪身灭绝，叫我们不再作罪的奴仆；⁷因为已死的人是脱离了罪。

Duc dongc deil, laengx senk jingh nyimp maoh dongc soh; ⁹yenv yuih wox Jih Duc dah deil xonv soh, MEEC eengv deil hap, deil buh MEEC eengv weex xus dos maoh yangx. ¹⁰Maoh deil JANGS nyimp soix deil, gobs LIS laot daov; maoh soh JANGS nyimp Wangc Menl soh. ¹¹Il naih, xaop nyimp soix buh yuv deic XENP BENS nuv JANGS menv deil; nyimp Wangc Menl nyaoh aox Jih Duc Yeeh Suh, siip deic XENP BENS nuv JANGS menv soh.

¹²Il naih xaop MEEC yuv saip soix nyaoh wul xenp douh deil jah weex wangc, aol xaop suic meix xangk xenp xangh. ¹³Buh MEEC yuv deic beev xenp xaop saip dos soix weex menv jenl duh MEEC douh liix jah; daov yuv xongs menv nyenc dah deil xonv soh, deic XENP BENS saip dos Wangc Menl, eengv deic beev xenp xaop weex menv jenl duh douh liix saip dos Wangc Menl. ¹⁴Soix jingh weex MEEC lis xus dos xaop, yenv yuih xaop MEEC nyaoh dees banc konx, JANGS nyaoh dees singc qaenp.

Lagx Eit Douh Liix

¹⁵Menv naih siip weex nup yangh? Daol nyaoh dees singc qaenp, MEEC nyaoh dees banc konx, laengx WEENP lis soix il? Weex MEEC lis! ¹⁶Weex nup MEEC wox xaop deic XENP BENS weex lagx eit, qingk sungp nouc, laengx weex lagx eit dos nouc il? MEEC XIH weex lagx eit dos soix, aol weex touk deil; MEEC XIH weex lagx eit qingk sungp dos xus yanc, aol weex touk wenp douh liix. ¹⁷Keep singc Wangc Menl! Yenv yuih xaop xic unv weex lagx eit dos soix, xic naih siip dah aox longc senk menv yangh lail banc lix xonc

⁸我们若是与基督同死，就信必与他同活；⁹因为知道基督既从死里复活，就不再死，死也不再作他的主了。¹⁰他死是向罪死了，只有一次；他活是向神活着。¹¹这样，你们向罪也当看自己是死的；向神在基督耶稣里，却当看自己是活的。

¹²所以不要容罪在你们必死的身上作王，使你们顺从身子的私欲。¹³也不要将你们的肢体献给罪作不义的器具；倒要像从死里复活的人，将自己献给神，并将肢体作义的器具献给神。¹⁴罪必不能作你们的主，因你们不在律法之下，乃在恩典之下。

义的奴仆

¹⁵这却怎么样呢？我们在恩典之下，不在律法之下，就可以犯罪吗？断乎不可！¹⁶岂不晓得你们献上自己作奴仆，顺从谁，就作谁的奴仆吗？或作罪的奴仆，以至于死；或作顺命的奴仆，以至成义。¹⁷感谢神！因为你们从前虽然作罪的奴仆，现今却从心里顺服了所传给你们道理的

eeus dos xaop jah. ¹⁸Xaop xUIP dah aox soix lis songk ugs yangx, laengx weex lagx eit dos menv douh liix jah. ¹⁹Yaoc yenv yuih xenp nanx xaop mas memv, laengx yaml sungp nyenc menc bens wah jah nyimp xaop wah: Xaop xic unv weex nup deic beev xenp saip dos menv wav nyav jah daengh menv siih xangh weex xangh MEEC deic banc jah weex lagx eit; xic naih buh yuv il jav deic beev xenp saip dos menv siih douh liix jah weex lagx eit, aol weex touk wenp bings singh. ²⁰Yenv yuih xaop weex lagx eit dos soix xic jah, laengx MEEC douh liix yadc yangx. ²¹Xic naih xaop nuv weex douv nas menv siih jah, xic jav LIS duil demh duc mangc? Menv siih jav lenx peep laengx JANGS deil. ²²Xic naih xaop dah aox soix lis songk ugs yangx, weex lagx eit dos Wangc Menl, suh LIS menv duil demh wenp bings singh jah, lenx peep laengx JANGS lis jiuc soh bens nyaoh. ²³Av ongl soix suh JANGS deil; xah laot LIS singc Wangc Menl saip, nyaoh aox Xus Jih Duc Yeeh Suh daol jah, jav xih JANGS jiuc soh bens nyaoh.

Yongh Aol Maix Bail Saox Map Bis Siit

7 Douc jaix nongx, xic naih yaoc nyimp menv nyenc wox banc konx jah wah, xaop MEEC wox banc konx guans nyenc JANGS nyenc naengl nyaoh xic jah il? ²Xah xongs nyenc miegs LIS saox yangx, saox naengl nyaoh, laengx douh banc konx yadc; nuv baov saox deil yangx, laengx todt banc konx saox. ³Il naih saox naengl nyaoh, nuv baov maoh nyimp jenl, laengx JANGS nyenc miegs lonh weex; nuv baov saox deil yangx, maoh laengx todt banc konx saox, maoh

模范。¹⁸你们既从罪里得了释放，就作了义的奴仆。¹⁹我因你们肉体的软弱，就照人的常话对你们说：你们从前怎样将肢体献给不洁、不法作奴仆，以至于不法；现今也要照样将肢体献给义作奴仆，以至于成圣。²⁰因为你们作罪之奴仆的时候，就不被义约束了。²¹你们现今所看为羞耻的事，当日有什么果子呢？那些事的结局就是死。²²但现今你们既从罪里得了释放，作了神的奴仆，就有成圣的果子，那结局就是永生。²³因为罪的工价乃是死；惟有神的恩赐，在我们的主基督耶稣里，乃是永生。

用婚姻来比方

7 弟兄们，我现在对明白律法的人说，你们岂不晓得律法管人是在活着的时候吗？²就如女人有了丈夫，丈夫还活着，就被律法约束；丈夫若死了，就脱离了丈夫的律法。³所以丈夫活着，她若归于别人，便叫淫妇；丈夫若死了，她就脱离了丈夫的律

nyimp jenl, buh MEEC JANGS nyenc miegs lonh weex.

⁴Jaix nongx yaoc, il naih wah map, xaop yaml xenp xangh Jih Duc, nyaoh wul banc konx buh JANGS deil yangx, aol xaop nyimp jenl, laengx JANGS nyimp mungx dah deil xonv soh jah, aol daol wenp duil demh dos Wangc Menl. ⁵Daol baengh xenp nanx xic jah, menv sais xangk yax baengh banc konx beeuv ugs jah, laengx nyaoh aox beev xenp daol neip hemx hemx, aol weex touk wenp duil demh deil. ⁶Daol XUIP JANGS nyaoh wul banc konx sugx daol jah deil yangx, xic naih laengx todt ugs banc konx, aol daol bonc buih Xus, yuv baengh yangh meik Guaenl Menl (“Guaenl Menl” MEEC XIH wah “sais longc”), bix baengh yangh aov menv siih nyaoh aox banc konx xap jah.

Nyimp Soix Daengl Dos

⁷Il naih, daol wah duc mangc leel? Banc konx JANGS soix xih MEEC? MEEC JANGS! Xah laot nuv baov MEEC LIS banc konx, yaoc laengx MEEC wox duc mangc JANGS soix yangx. Nuv baov wul banc konx MEEC xap lis: “Bix qit sais taemp”, yaoc laengx MEEC wox duc mangc JANGS sais taemp. ⁸Soix buh maens xic, laengx yaml jih nyiv aol OIL hangc OIL yangh sais taemp nyaoh aox longc yaoc wedt neip; yenv yuih MEEC LIS banc konx soix JANGS menv deil. ⁹Yaoc xic unv soh, JANGS MEEC LIS banc konx soh; jih nyiv map touk, soix yuh soh map yangx, ¹⁰yaoc laengx deil yangx; jih nyiv bens JANGS aol nyenc soh, daov wenp aol yaoc deil; ¹¹yenv yuih soix maens xic, laengx yaml jih nyiv map loux yaoc,

法,虽然归于别人,也不是淫妇。

⁴我的弟兄们,这样说来,你们借着基督的身体,在律法上也是死了,叫你们归于别人,就是归于那从死里复活的,叫我们结果子给神。⁵因为我们属肉体的时候,那因律法而生的恶欲就在我们肢体中发动,以致结成死亡的果子。⁶但我们既然在捆我们的律法上死了,现今就脱离了律法,叫我们服侍主,要按着心灵的新样(“心灵”或作“圣灵”),不按着仪文的旧样。

与罪挣扎

⁷这样,我们可说什么呢?律法是罪吗?断乎不是!只是非因律法,我就不知何为罪。非律法说:“不可起贪心”,我就不知何为贪心。⁸然而罪趁着机会,就借着诫命叫诸般的贪心在我里头发动;因为没有律法罪是死的。⁹我以前没有律法是活着的;但是诫命来到,罪又活了,¹⁰我就死了;那本来叫人活的诫命,反倒叫我死;¹¹因为罪趁着机会,就借着诫命引诱我,并且杀了我。¹²这样

eengv sat yaoc. ¹²Il naih nuv map, banc konx JANGS bings singh, jih nyiv buh JANGS bings singh、douh liix、sais lail. ¹³XUIP il naih, JANGS menv sais lail aol yaoc deil il? Bens MEEC JANGS! Menv aol yaoc deil jah laengx JANGS soix. Soix yaml menv sais lail jah aol yaoc deil, laengx xeenk ugs nyaengc JANGS soix, aol soix yenv yuih jih nyiv naengl xeenk ugs yax ags xongs map. ¹⁴Daol bens wox banc konx JANGS menv Guaenl Menl jah, yaoc daov JANGS menv xenp nanx jah, JANGS beel dos soix yangx. ¹⁵Yenv yuih menv yaoc weex jah, yaoc ags mieeh MEEC wox; menv yaoc haengt jah, yaoc siip MEEC weex; menv yaoc saengl jah, yaoc daov bail weex. ¹⁶Nuv baov menv yaoc weex jah, JANGS menv yaoc MEEC haengt jah, yaoc laengx liingx banc konx JANGS menv lail. ¹⁷XUIP jangs il naih, laengx MEEC JANGS menv yaoc weex, laengx JANGS soix nyaoh aox longc yaoc weex. ¹⁸Yaoc buh wox nyaoh aox longc yaoc, laengx JANGS nyaoh aox xenp nanx yaoc, MEEC LIS duc mangc lail; yenv yuih aox longc yaoc jingh weex lail, xah laot miac yaoc weex MEEC ugs map. ¹⁹Il naih, menv lail yaoc haengt jah, yaoc daov MEEC bail weex; menv yax yaoc MEEC haengt jah, yaoc daov bail weex. ²⁰Nuv baov yaoc bail weex menv yaoc MEEC haengt weex jah, laengx MEEC JANGS menv yaoc weex, JANGS menv soix nyaoh aox yaoc weex. ²¹Yaoc qingc LIS banc, laengx JANGS yaoc haengt weex menv lail xic jah, laengx LIS menv yax nyimp yaoc gaenx nyaoh. ²²Yenv yuih nyaoh aox sais longc yaoc, yaoc JANGS xogp banc konx Wangc Menl; ²³yaoc qingc aox beev xenp ags LIS banc nyimp banc aox longc yaoc DAENGL dos,

看来，律法是圣洁的，诫命也是圣洁、公义、善良的。¹³既然如此，那善良的是叫我死吗？断乎不是！叫我死的乃是罪。但罪借着那善良的叫我去死，就显出真是罪，叫罪因着诫命更显出是恶极了。¹⁴我们原晓得律法是属乎灵的，但我是属乎肉体的，是已经卖给罪了。¹⁵因为我所做的，我自己不明白；我所愿意的，我并不做；我所憎恶的，我倒去做。¹⁶若我所做的，是我所不愿意的，我就应承律法是善的。¹⁷既是这样，就不是我做的，乃是住在我里头的罪做的。¹⁸我也知道在我里头，就是我肉体之中，没有善良；因为立志为善由得我，只是行出来由不得我。¹⁹故此，我所愿意的善，我反不做；我所不愿意的恶，我倒去做。²⁰若我去做所不愿意做的，就不是我做的，乃是住在我里头的罪做的。²¹我觉得有个律，就是我愿意为善的时候，便有恶与我同在。²²因为按着我里面的意思（原文作“人”），我是喜欢神的律，²³但我觉得肢体中另有个律和我心中的律交战，把我掳去，叫我附从那律

deic yaoc liabs bail, aol yaoc suic nyimp banc aox beev xenp WEENP soix jah. ²⁴Yaoc nyaengc aemc ax! Nouc juv lis yaoc todt ugs xenp xangh wunx dos deil naih leel? ²⁵Nyenh singc Wangc Menl, baengh Xus Yeeh Suh Jih Duc daol laengx todt ugs yangx. Il naih nuv map, yaoc dah aox longc deic banc konx Wangc Menl, xenp nanx yaoc siip deic jiuc banc soix yangx.

Nyaoh Aox Guaenl Menl Jah Dah Nyani Maenl

8 Xic naih, meny nyenc nyaoh aox Yeeh Suh Jih Duc jah, laengx MEEC dadl soix yangx. ²Yenv yuih banc konx Guaenl Menl saip mingh jah, nyaoh aox Jih Duc Yeeh Suh jah songk yaoc yangx, aol yaoc todt ugs banc konx soix daengh deil yangx. ³Banc konx XUIP GAIU xenp nanx mas nyax, lis meny weex MEEC lis jah, Wangc Menl laengx paik Lagx maoh, biinv wenp yangh xenp soix, weex xangh xogc soix, nyaoh aox xenp nanx dadl xeih soix, ⁴aol banc konx douh liix jah nyaoh wul xenp daol meny nyenc MEEC baengh xenp nanx、laot baengh Guaenl Menl jah weex wenp. ⁵Yenv yuih meny nyenc baengh xenp nanx weex siih jah, bens xangk meny siih xenp nanx; meny nyenc baengh Guaenl Menl weex siih jah bens xangk meny siih Guaenl Menl. ⁶Menv bens xangk xenp nanx jah; laengx JANGS deil; meny bens xangk Guaenl Menl jah, laengx JANGS mingh、taik biingc. ⁷Dens qit meny bens xangk xenp nanx jah, laengx JANGS nyimp Wangc Menl DAENGL saengl; yenv yuih MEEC deic banc konx Wangc Menl, buh JANGS deic MEEC lis. ⁸Menv baengh xenp nanx jah MEEC lis Wangc Menl xogp.

体中犯罪的律。²⁴我真是苦啊！谁能救我脱离这取死的身體呢？²⁵感谢神，靠着我们的主耶稣基督就能脱离了。这样看来，我以内心顺服神的律，我肉体却顺服罪的律了。

在灵里的生活

8 如今，那些在基督耶稣里的，就不定罪了。²因为赐生命圣灵的律，在基督耶稣里释放了我，使我脱离罪和死的律了。³律法既因肉体软弱，有所不能行的，神就差遣自己的儿子，成为罪身的形状，作了赎罪祭，在肉体中定了罪案，⁴使律法的义成就在我们这不随从肉体，只随从圣灵的人身上。⁵因为随从肉体的人体贴肉体的事，随从圣灵的人体贴圣灵的事。⁶体贴肉体的就是死；体贴圣灵的乃是生命、平安。⁷原来体贴肉体的，就是与神为仇；因为不服神的律法，也是不能服。⁸而且属肉体的人不能得神的喜欢。

⁹Nuv baov Guaenl Wangc Menl nyaoh aox longc xaop nyaoh, xaop laengx MEEC baengh xenp nanx, laengx baengh Guaenl Menl yangx. Nuv baov nyenc MEEC LIS Guaenl Jih Duc, laengx MEEC JANGS menv Jih Duc. ¹⁰Nuv baov Jih Duc nyaoh aox longc xaop, xenp xangh laengx yenv yuih soix bail deil, sais longc siip yenv yuih douh liix soh nyaoh. ¹¹Guaenl aol Yeeh Suh dah deil xonv soh jah, nuv baov nyaoh aox longc xaop nyaoh, mungx aol Jih Duc Yeeh Suh dah deil xonv soh jah, buh jingh yuv yaml Guaenl Menl nyaoh aox longc xaop jah, aol xenp xangh xaop douh deil jah siip soh dah map.

¹²Douc jaix nongx, il naih nuv map, daol bens MEEC JANGS xiut yimk dos xenp nanx, bail baengh xenp nanx soh nyaoh. ¹³Nuv baov xaop baengh xenp nanx soh nyaoh, yuv douh deil; nuv baov baengh Guaenl Menl weex deil siih yax xenp xangh jah, jingh yuv lis soh nyaoh. ¹⁴Yenv yuih daengc menv douh Guaenl Wangc Menl daiv kuenp jah, ledp JANGS lagx Wangc Menl. ¹⁵Menv xaop liingx sibs jah, MEEC JANGS sais longc lagx eit, meenh qingk yaot; menv liingx sibs jah, laengx JANGS sais longc lagx, il naih daol sint: "Ah Bax! Bux!" ¹⁶Guaenl Menl nyimp sais longc daol gaenx weex bagl biingv baov daol JANGS duc lagx Wangc Menl; ¹⁷XUIP JANGS duc lagx, laengx JANGS nyenc sibs lenc, laengx JANGS nyenc sibs lenc Wangc Menl, nyimp Jih Duc gaenx weex nyenc sibs lenc. Nuv baov daol nyimp maoh gaenx douh egs nanh, buh jingh nyimp maoh gaenx mungl guanl.

⁹如果神的灵住在你们心里，你们就不属肉体，乃属圣灵了。人若没有基督的灵，就不是属基督的。¹⁰基督若在你们心里，身体就因罪而死，心灵却因义而活。¹¹然而，叫耶稣从死里复活者的灵，若住在你们心里，那叫基督耶稣从死里复活的，也必借着住在你们心里的圣灵，使你们必死的身体又活过来。

¹²弟兄们，这样看来，我们并不是欠肉体的债，去顺从肉体活着。¹³你们若顺从肉体活着，必要死；若靠着圣灵治死身体的恶行，必要活着。¹⁴因为凡被神的灵引导的，都是神的儿子。¹⁵你们所受的，不是奴仆的心，仍旧害怕；所受的，乃是儿子的心，因此我们呼叫：“阿爸，父！”¹⁶圣灵在我们的心中证实我们是神的儿女；¹⁷既是儿女，便是后嗣，就是神的后嗣，和基督同作后嗣。如果我们和他一同受苦，也必和他一同得荣耀。

Guanl Wap Mus Lenc

¹⁸Yaoc xangk, menv meix hut xic naih nyimp guanl wap mus lenc map biix, laengx sonk MEEC lis duc mangc. ¹⁹Menv yangh xonh daengv ugs map jah dos sais gas oIL lagx Wangc Menl xeenk ugs map. ²⁰Yenv yuih menv yangh xonh daengv ugs map jah ledp songk nyaoh aox dees menv ongk, MEEC JANGS ags haengt, laengx JANGS yenv yuih mungx aol maoh il naih weex jah. ²¹Menv yangh xonh daengv ugs map jah meenh dos sais todt ugs siih muil pak jah, lis mungl guanl duc lagx Wangc Menl. ²²Daol wox menv yangh xonh daengv ugs map jah gaenx siic yangl soh、deil hut, aol weex touk xic naih. ²³MEEC guangh il naih, laengx JANGS daol menv nyenc lis Guaenl Menl duil demh jagc jih edl gobs wenp jah, buh ags aox longc yangl soh, gas lis benh guanl lagx, xah JANGS xenp xangh daol lis xogc juv. ²⁴Daol lis juv JANGS baengh dos sais; xah laot menv lis nuv jah MEEC JANGS dos sais; nouc naengl dos sais menv maoh lis nuv jav leel (lis leec aov xap: “Menv nyenc lis nuv jah weex duc mangc naengl yuv dos sais leel?”) ²⁵Nuv baov daol dos sais menv MEEC lis nuv jah, laengx jingh yuv yaens sais gas.

²⁶Siip wah mas nyax daol lis Guaenl Menl DAENGL bangl, daol bens MEEC wox weex nup yogc yuih Wangc Menl, xah JANGS Guaenl Menl ags aol soh yangl wah MEEC ugs map jah qik daol yogc yuih Wangc Menl. ²⁷Mungx nuv xac ugs sais longc nyenc jah, wox Guaenl Menl meix xangk JANGS duc mangc, yenv yuih Guaenl Menl XAOL meix xangk Wangc Menl qik lagx bings singh qouc. ²⁸Daol wox weenh siih ledp yuv

将来的荣耀

¹⁸我想，现在的苦楚若比起将来要显于我们的荣耀，就不足介意了。¹⁹受造之物切望等候神的众子显出来。²⁰因为受造之物服在虚空之下，不是自己愿意，乃是因那叫他如此的。²¹但受造之物仍然指望脱离败坏的辖制，得享神儿女自由的荣耀。²²我们知道一切受造之物一同叹息、劳苦，直到如今。²³不但如此，就是我们这有圣灵初结果子的，也是自己心里叹息，等候得着儿子的名分，乃是我们的身体得赎。²⁴我们得救是在乎盼望；只是所见的盼望不是盼望，谁还盼望他所见的呢（有古卷在此“所看见的人为什么还盼望呢？”）？²⁵但我们若盼望那所不见的，就必忍耐等候。

²⁶况且我们的软弱有圣灵的帮助，我们本不晓得怎样祷告，只是圣灵亲自用说不出的叹息替我们祷告。²⁷鉴察人心的，晓得圣灵的意思，因为圣灵照着神的旨意替圣徒祈求。²⁸我们晓得万事都互相效力，叫爱神的人得益处，

DAENGL baengh DAENGL juv, aol menv nyenc liangp Wangc Menl jah deml lail, laengx JANGS menv nyenc XAOL meix xangk maoh douh LAIH ugs map jah. ²⁹Yenv yuih menv nyenc maoh saemp wox jah, laengx saemp douh maoh jingh luih map XAOL yangh lagx maoh, aol lagx maoh nyaoh aox OIL jaix nongx jah weex lagx gaos guanl. ³⁰Saemp douh jingh luih map menv nyenc jah siip douh maoh LAIH ugs map; menv nyenc douh LAIH ugs map jah yuh sint weex douh liix; menv nyenc sint weex douh liix jah, Wangc Menl yuh aol JAH MAOH mungl guanl.

Meix Liangp Wangc Menl

³¹XUIP il naih, naengl LIS duc mangc wah leel? Nuv baov Wangc Menl bangl daol, nouc naengl daengs lis daol leel? ³²Wangc Menl MEEC haenh lagx bens, pieek dos daol wagx jenl, weex nup MEEC JANGS deic maoh daengh weenh xonh weex laot beec yah saip dos daol? ³³Nouc aov lis menv nyenc Wangc Menl LAIH ugs map jah leel? LIS Wangc Menl sint JAH MAOH weex douh liix yangx. ³⁴Nouc jingh lis soix JAH MAOH leel? LIS Jih Duc Yeeh Suh deil yangx, eengv dah deil xonv soh, xic naih nyaoh mangv wap Wangc Menl, buh qik daol qouc. ³⁵Nouc egs lis daol nyimp meix liangp Jih Duc leel? JANGS douh egs nanh il? JANGS jil aemc daens duv il? JANGS douh biigs il? JANGS yags luv il? JANGS dus xenp il? JANGS ugs yaot il? JANGS xangp miax il? ³⁶Xongs wul Leec Menl xap:

“Jiul yenv yuih nyac daengc maenl douh sat;

就是按他旨意被召的人。²⁹因为他预先所知道的人，就预先定下效法他儿子的模样，使他儿子在许多弟兄中作长子。³⁰预先所定下的人又召他们来；所召来的人又称他们为义；所称为义的人又叫他们得荣耀。

神的爱

³¹既是这样，还有什么说的呢？神若帮助我们，谁能敌挡我们呢？³²神既不爱惜自己的儿子，为我们众人舍了，岂不也把万物和他一同白白地赐给我们吗？³³谁能控告神所拣选的人呢？有神称他们为义了。³⁴谁能定他们的罪呢？有基督耶稣已经死了，而且从死里复活，现今在神的右边，也替我们祈求。³⁵谁能使我们与基督的爱隔绝呢？难道是患难吗？是困苦吗？是逼迫吗？是饥饿吗？是赤身露体吗？是危险吗？是刀剑吗？³⁶如经上所记：

“我们为的缘故终日

nyenc nuv jjuul xongs menv liees yuv douh sat jah.”

³⁷Xah laot baengh Xus liangp daol jah, MEEC heenk nyaoh wul siih mangc ledp dos xux yangx. ³⁸Yenv yuih yaoc nyaengc senk MEEC heenk JANGS deil、JANGS soh、JANGS nyenc menl、JANGS nyenc deic env、JANGS nyenc lis benh siih、JANGS siih xic naih、JANGS siih mus lenc、³⁹JANGS doiv pangp、JANGS doiv taemk、JANGS hangc MIH menv yangh xonh daengv ugs map jah, ledp egs MEEC lis daol nyimp Wangc Menl DAENGL liangp; meix liangp naih JANGS nyaoh aox Xus Jih Duc Yeeh Suh daol jah.

Wangc Menl Laih Nyenc Yix Seec Lieec

9 Yaoc nyaoh aox Jih Duc wah sungp XINGV, MEEC JANGS sungp DINGV, liangc semp yaoc douh Guaenl Menl laix sais, nyimp yaoc weex bagl biingv; ²yaoc souc lonh gungc, aox longc bens ids il aov. ³Nyimp jaix nongx yaoc、gaos douc bux lagx yaoc, laengx JANGS bens douh guav, nyimp Jih Duc DAENGL pieek, yaoc buh haengt. ⁴JAH MAOH JANGS nyenc Yix Seec Lieec, lagx Wangc Menl menv benh guanl、mungl guanl、oil yot、banc konx、liix xangh、liingx saip ledp JANGS menv JAH MAOH. ⁵Mangh aov mangh laoh laengx JANGS ongs mangh JAH MAOH; deic xenp nanx wah, Jih Duc buh JANGS dah aox JAH MAOH ugs map, maoh JANGS nyaoh wul weenh xonh, JANGS Mungx Wangc Menl douh bus sinp nyinc weenh saemh jah. Ah Menx.

⁶Menv naih MEEC JANGS wah Wangc Menl

被杀；

人看我们如将宰的羊。”

³⁷然而靠着爱我们的主，在这一切的事上已经得胜有余了。³⁸因为我深信无论是死，是生，是天使，是掌权的，是有能的，是现在的事，是将来的事，³⁹是高大的，是低处的，是别的受造之物，都不能叫我们与神的爱隔绝；这爱是在我们的主基督耶稣里的。

神选择以色列人

9 我在基督里说真话，并不谎言，有我良心被圣灵感动，给我作见证；²我是大有忧愁，心里时常伤痛。³为我弟兄、我骨肉之亲，就是自己被咒诅，与基督分离，我也愿意。⁴他们是以色列人，那儿子的名分、荣耀、诸约、律法、礼仪、应许都是他们的。⁵列祖就是他们的祖宗，按肉体说，基督也是从他们出来的，他是在万有之上，永远可称颂的神。阿们。

⁶这不是说神的话落了

wah menv sungp jah angx ongx yangx, yenv yuih menv nyaoh Yix Seec Lieec sangx jah, MEEC ledp JANGS nyenc Yix Seec Lieec; ⁷buh MEEC yenv yuih JANGS nyenc saemh lenc Yal Beec Lah Hanp, laengx ledp weex duc lagx dos maoh, xah laot “dah Yix Sah sangx jah, xih yuv sint weex nyenc saemh lenc nyac.” ⁸JANGS il naih wah, duc lagx dah xenp nanx sangx map jah MEEC JANGS duc lagx Wangc Menl, xah laot menv duc lagx liingx saip jah xih sonk JANGS nyenc saemh lenc. ⁹Yenv yuih menv sungp liingx saip jah JANGS il naih wah: “Touk nyinc sac xic naih yaoc yuv map, Sah Lah jingh sangx lis il lagx banl.” ¹⁰MEEC guangh il naih, naengl LIS Liil Beec Jah, XUIP bail il saox, JANGS Yix Sah ongs bux daol, laengx jagl lagx qak xenp, ¹¹yac lagx ngueengx naengl mix sangx luih map, lail yax naengl mix weex ugs map (il naih yuv xeenk ugs meix xangk Wangc Menl LAIH nyenc, ¹²meix xangk naih MEEC baengh nyenc yangh neip weex nup, laengx baengh mungx Xus LAIH nyenc jah), Wangc Menl laengx nyimp Liil Beec Jah wah: “Mus lenc mungx mags yuv bonc buih mungx uns.” ¹³Xah xongs wul Leec Menl xap jah: “Yal Geec JANGS mungx nyenc yaoc liangp jah, Yix Saop JANGS mungx nyenc yaoc saengl jah.”

¹⁴Il naih, daol naengl wah duc mangc leel? Ongk xih Wangc Menl weex MEEC biingc il? MEEC JANGS! ¹⁵Yenv yuih maoh nyimp Moh Xih wah:

“Yaoc yuv yagc sac nouc,
laengx yagc sac nouc;
yuv singc daiv nouc,

空，因为从以色列生的，不都是以色列人；⁷也不因为是亚伯拉罕的后裔，就都作他的儿女。惟独“从撒拉生的，才要称为你的后裔。”⁸这就是说，肉身所生的儿女不是神的儿女，惟独那应许的儿女才算是后裔。⁹因为所应许的话是这样说：“到明年这时候我要来，撒拉必生一个儿子。”¹⁰不但如此，还有利百加，既从一个人，就是从我们的祖宗以撒怀了孕，¹¹双子还没有生下来，善恶还没有做出来（只因要显明神拣选人的旨意，¹²不在乎人的行为，乃在呼召人的主），神就对利百加说：“将来大的要服侍小的。”¹³正如经上所记：“雅各是我所爱的，以扫是我所恶的。”

¹⁴这样，我们可说什么呢？难道神有什么不公平吗？断乎没有！¹⁵因他对摩西说：

“我要怜悯谁，
就怜悯谁；
要恩待谁，

laengx singc daiv nouc.”

¹⁶Il naih nuv map, menv naih MEEC baengh meix xangk nyenc, buh MEEC baengh nyenc deil hut, xah laot baengh Wangc Menl wox yagc sac jah.

¹⁷Yenv yuih Leec Menl LIS sungp nyimp Fac Laox wah: “Yaoc deic nyac jiml map, uv yuv nyaoh wul xenp nyac weex ugs biingv env yaoc, eengv yuv aol guanl yaoc xonc dah dees mas menl.”

¹⁸Il naih nuv map, Wangc Menl yuv yagc sac nouc, laengx yagc sac nouc; yuv aol nouc guas guadl, laengx aol nouc guas guadl.

Wangc Menl Ouv Qik Daengh Yagc Sac

¹⁹Il naih, nyac jingh yuv nyimp yaoc wah: “Maoh weex duc mangc naengl yuv guaiv nyenc leel? LIS nouc daengs meix xangk maoh leel?” ²⁰Mungx nyenc nyac naih ax! Nyac JANGS nouc, naengl ams nyimp Wangc Menl ngeeux ebl il? Menv yangh xonh daengv ugs map jah weex mangc nyimp mungx daengv maoh jah wah: “Nyac weex duc mangc il naih daengv ugs yaoc map leel?” ²¹Sangh ongv angv ongk xih

MEEC LIS biingv env, dah aox il donc magx aol il aemx weex wenp jenl duh qaenp juiv, eengv aol il aemx weex wenp jenl duh MEEC qaenp juiv il?

²²Nuv baov Wangc Menl yuv xeenk ugs menv maoh ouv qik, xeenk ugs biingv env maoh, laengx yuv gungc yaens sais kuantg longc daiv menv jenl duh douh saengl jah, laengx JANGS menv jenl duh yuv douh begx lav jah; ²³eengv yuv deic guanl wap digs miebs xeenk ugs dos daol. Daol JANGS menv jenl duh maoh yagc sac, maoh daengv beenh yuv mungl guanl jah. ²⁴Jenl

就恩待谁。”

¹⁶据此看来,这不在乎那定意的,也不在乎那奔跑的,只在乎发怜悯的神。¹⁷因为经上有话向法老说:“我将你兴起来,特要在你身上彰显我的权能,并要使我的名传遍天下。”¹⁸如此看来,神要怜悯谁,就怜悯谁;要叫谁刚硬,就叫谁刚硬。

神的愤怒和怜悯

¹⁹这样,你必对我说:“他为什么还指责人呢?有谁抗拒他的旨意呢?”

²⁰你这个人哪!你是谁,竟敢向神强嘴呢?受造之物岂能对造他的说:“你为什么这样造我呢?”²¹窑匠难道没有权柄,从一团泥里拿一块作成贵重的器皿,又拿一块作成卑贱的器皿吗?²²倘若神要显明他的忿怒,彰显他的权能,就多多忍耐宽容那可怒、预备遭毁灭的器皿;²³又要将他丰盛的荣耀彰显在那蒙怜悯、早预备得荣耀的器皿上。²⁴这器皿就是我们被神所召的,不但是从犹太人中,也是从外邦人中。这有什么不可呢?²⁵就像神在

duh naih laengx JANGS daol douh Wangc Menl LAIH ugs jah, MEEC guangh laot JANGS dah aox nyenc Yuc Taip, buh JANGS dah aox nyenc mangv nugs. Il naih LIS duc mangc weex MEEC lis leel?²⁵Laengx xongs Wangc Menl nyaoh wul leec Hoc Xih Ah wah jah:

“Menv bens MEEC JANGS begs singk yaoc jah, yaoc yuv sint weex begs singk yaoc; bens MEEC JANGS menv douh liangp jah, yaoc yuv sint weex menv douh liangp jah.

²⁶Xic unv nyaoh dih wangp mangc nyimp JAH MAOH wah:

‘Xaop MEEC JANGS begs singk yaoc’, mus lenc laengx nyaoh aox jav, sint JAH MAOH weex lagx dos Wangc Menl jiuc soh bens nyaoh jah.”

²⁷Yix Saip Yal XIV nyenc Yix Seec Lieec banl wah: “Nyenc Yix Seec Lieec wah baov gungc lis xongs keep aox heit, menv lis juv jah buh gobs JANGS menv nyenc GAL luih map jah; ²⁸yenv yuih Xus yuv nyaoh dees mas menl XAOL sungp maoh weex, aol menv sungp maoh ledp weex wenv, hoik nyil weex lieeux.” ²⁹Yuh xongs Yix Saip Yal dens qit wah dah:

“Nuv baov MEEC JANGS Xus Weenh Jenl nyimp daol douv luih baenl GAL, daol saemp doh xongs Soh Doh Max、Oc Moh Lah jagc yangh jah yangx.”

Nyenc Yix Seec Lieec Daengh Sungp Lail

³⁰Il naih, daol wox wah duc mangc leel? Menv nyenc mangv nugs jah bens MEEC semh douh liix daov lis douh liix, laengx JANGS yenv

何西阿书上说：

“那本来不是我子民的，我要称为我的子民；本来不是蒙爱的，我要称为蒙爱的。

²⁶ 从前在什么地方对他们说：

‘你们不是我的子民’，将来就在那里称他们为永生神的儿子。”

²⁷ 以赛亚指着以色列人喊着说：“以色列人虽多如海沙，得救的不过是剩下的余数，²⁸因为主要在世上施行他的话，叫他的话都成全，速速地完结。”²⁹又如以赛亚先前说过：

“若不是万军之主给我们存留余种，我们早已像所多玛、蛾摩拉的样子了。”

以色列人和福音

³⁰ 这样，我们可说什么呢？那本来不追求义的外邦人反得了义，就是因信

yuih senk sais lis douh liix. ³¹Nyenc Yix Seec Lieec semh menv douh liix dah banc konx map jah, daov semh MEEC lis menv douh liix dah banc konx map jah. ³²Menv naih JANGS yenv yuih duc mangc leel? JANGS yenv yuih JAH MAOH MEEC baengh senk sais qouc, guangh baengh ongl hut qouc, JAH MAOH eev lenx nyaoh wul jinl liugx dinl jah. ³³Laengx xongs Leec Menl xap:

“Yaoc nyaoh Xic Anh songk il aemx jinl liugx dinl,
aemx jinl laox lenx nyenc jah;
nyenc senk baengh maoh jah,
jingh MEEC pak nas.”

10 Douc jaix nongx, menv aox longc yaoc haengt jah, menv nyimp Wangc Menl qouc jah, JANGS yuv aol nyenc Yix Seec Lieec lis juv. ²Yaoc weex bagl biingv lis, JAH MAOH udt sais nyimp Wangc Menl, jav MEEC JANGS yongh longc leec XINGV; ³yenv yuih MEEC wox douh liix Wangc Menl, xangk yuv jiml douh liix XENP BENS, laengx MEEC senk douh liix Wangc Menl yangx. ⁴Banc konx lenx peep laengx JANGS Jih Duc, aol daengc menv senk maoh jah ledp lis douh liix.

Singc Juv Dos Menv Nyenc Qouc Xus Jah

⁵Moh Xih xap wah: “Nuv baov nyenc weex ugs menv douh liix banc konx jah, laengx jingh baengh menv jah lis soh nyaoh.” ⁶Xah laot menv douh liix ugs dah senk sais map jah, il naih wah: “Nyac bix yuv aox longc wah: Nouc yuv qak touk wul menl bail leel? (Laengx JANGS yuv daiv Jih Duc luih map.) ⁷Nouc yuv luih touk mangv yeml bail leel? (Laengx JANGS yuv daiv Jih Duc dah aox

而得的义。³¹但以以色列人追求律法的义，反得不着律法的义。³²这是什么缘故呢？是因为他们不凭着信心求，只凭着行为求，他们正跌在那绊脚石上。³³就如经上所记：

“我在锡安安放一块绊脚的石头，
跌人的磐石；
信靠他的人必不至于羞愧。”

10 弟兄们，我心里所愿的，向神所求的，是要以色列人得救。²我可以证明他们向神有热心，但不是按着真知识；³因为不知道神的义，想要立自己的义，就不服神的义了。⁴律法的总结就是基督，使凡信他的都得着义。

救恩必给一切求告主的人

⁵摩西写着说：“人若行那出于律法的义，就必因此活着。”⁶惟有出于信心的义如此说：“你不要心里说：谁要升到天上去呢（就是要领下基督来）？⁷谁要下到阴间去呢（就是要领基督从死里上来）？”⁸他

deil yenx qak map.)”⁸Maoh nyaengc JANGS weex nup wah? Maoh wah:

“Banc lix naih lic nyac MEEC gail,
eev nyaoh aox ebl nyac,
nyaoh aox longc nyac.”

Laengx JANGS daol xonc menv banc lix senk Xus jah.⁹Nuv baov nyac ebl wah liingx Yeeh Suh weex Xus, aox longc senk Wangc Menl aol maoh dah deil xonv soh, suh jingh lis juv.¹⁰Yenv yuih nyenc aox longc senk, suh laengx sint weex douh liix; ebl liingx, suh lis juv.¹¹Wul Leec Menl wah: “Menv nyenc senk maoh jah jingh MEEC LIS duc mangc pak nas.”¹²Nyenc Yuc Taij daengh nyenc Xih Laj bens MEEC lis duc mangc ags xongs, yenv yuih wagx jenl gaenx LIS il mungx Xus; maoh buh kuangt daiv menv nyenc qouc maoh jah.¹³Yenv yuih “Menv qouc guanl Xus jah, suh jingh lis juv.”

¹⁴Xah laot nyenc naengl mix senk maoh, weex nup qouc maoh leel? Naengl mix lis qingk sungp maoh, weex nup senk maoh leel? MEEC LIS nyenc xonc banc lix, weex nup lis qingk leel?¹⁵Nuv baov MEEC LIS nyenc douh paik, weex nup xonc banc lix leel? Xah xongs wul Leec Menl xap: “Menv nyenc lebc sungp lail xonc siih xeengp sais jah, jangs dinl JAH MAOH lail yags ags yangh.”¹⁶Xah laot nyenc menc MEEC JANGS ledp senk sungp lail Wangc Menl, yenv yuih Yix Saip Yal wah: “Xus ax, menv jiul xonc jah LIS nouc senk leel?”¹⁷Il naih nuv map senk banc lix JANGS dah qingk banc lix map, qingk banc lix JANGS dah lix Jih Duc map.¹⁸Yaoc wah, nyenc MEEC lis qingk JANGS MEEC? Bens JANGS lis qingk yangx.

到底怎么说呢？他说：

“这道离你不远，
正在你口里，
在你心里。”

就是我们所传信主的道。⁹你若口里认耶稣为主，心里信神叫他从死里复活，就必得救。¹⁰因为人心里相信，就可以称义；口里承认，就可以得救。¹¹经上说：“凡信他的人必不至于羞愧。”¹²犹太人和希腊人并没有分别，因为众人同有一位主；他也厚待一切求告他的人。¹³因为“凡求告主名的，就必得救。”

¹⁴然而人未曾信他，怎能求他呢？未曾听见他，怎能信他呢？没有传道的，怎能听见呢？¹⁵若没有奉差遣，怎能传道呢？如经上所记：“报福音，传喜信的人，他们的脚踪何等佳美。”¹⁶只是人没有都听从福音，因为以赛亚说：“主啊，我们所传的有谁信呢？”¹⁷可见信道是从听道来的，听道是从基督的话来的。¹⁸但我说，人没有听见吗？诚然听见了。

“Soh JAH MAOH xonc dah dees mas menl,
sungp dungl JAH MAOH xonc touk dih lenx
peep.”

¹⁹Yaoc eengv wah, nyenc Yix Seec Lieec MEEC
wox JANGS MEEC? LIS Moh Xih wah dah unv:

“Yaoc yuv aol menv jiml MEEC wenp begs
singk jah,
xiv xogt JAH MAOH yak dal;
Yaoc yuv aol menv begs singk ees jah,
naenv ugs xaop menv ouv qik jah.”

²⁰Yuh LIS Yix Saip Yal songk bov laox wah:

“Menv MEEC semh yaoc jah,
yaoc aol JAH MAOH semh deml;
menv MEEC tamk yaoc jah,
yaoc xeenk ugs dos JAH MAOH.”

²¹Wah touk nyenc Yix Seec Lieec, maoh wah:

“Yaoc daengc maenl longx miac sint menv
begs singk daov qamt、 ebl guas jah.”

Begs Singk Gal Yix Seec Lieec

11 Yaoc yuh wah, Wangc Menl baenv
wangk begs singk maoh il? MEEC JANGS!
Yenv yuih yaoc buh JANGS nyenc Yix Seec Lieec,
nyenc saemh lenc Yal Beec Lah Hanp, JANGS
beev nyenc Beenl Yah Menc jah. ²Wangc Menl
MEEC baenv wangk maoh saemp wox dah unv
menv begs singk jah. Xaop weex nup MEEC wox
wul Leec Menl wah touk Yih Liil Yal JANGS il nup
wah leel? Maoh nyaoh dav nas Wangc Menl
weex nup aov nyenc Yix Seec Lieec, wah: ³“Xus
ax, JAH MAOH sat nyenc wox unv lenc nyac, lidx
pak daengc douv sac nyac, xah laot GAL yaoc il
mungx nyenc, JAH MAOH naengl yuv aol mingh

“他们的声音传遍天下，
他们的言语传到地
极。”

¹⁹我再说，以色列人不知道
吗？先有摩西说：

“我要用那不成子民的，
惹动你们的愤恨；
我要用那无知的民，触
动你们的怒气。”

²⁰又有以赛亚放胆说：

“没有寻找我的，
我叫他们遇见；
没有访问我的，
我向他们显现。”

²¹至于以色列人，他说：

“我整天伸手招呼那悖
逆、顶嘴的百姓。”

以色列的余民

11 我且说，神弃绝了
他的百姓吗？断乎
没有！因为我也是以色列
人，亚伯拉罕的后裔，属便
雅悯支派的。²神并没有弃
绝他预先所知道的百姓。
你们岂不晓得经上论到以
利亚是怎么说的呢？他在
神面前怎样控告以色列人
说：³“主啊，他们杀了你的
先知，拆了你的祭坛，只剩
下我一个人，他们还要寻
索我的命。”⁴神的回话是

yaoc.”⁴Wangc Menl weex nup xonv sungp leel? Maoh wah: “Yaoc wil XENP BENS douv lis sedp sinp nyenc, JANGS ledp mix jogc Bah Liic dah.”⁵Xic naih buh JANGS il naih, XAOL singc qaenp maoh LAIH ugs begs singk jah, naengl douv lis menv nyenc GAL jah.⁶XUIP JANGS yenv yuih singc qaenp, laengx MEEC yuv naengc ongl hut; nuv baov MEEC JANGS il naih, singc qaenp laengx MEEC JANGS singc qaenp yangx.

⁷Menv naih JANGS weex nup leel? Menv nyenc Yix Seec Lięc qouc jah, JAH MAOH MEEC lis touk miac; xah laot menv nyenc douh LAIH ugs jah xih lis touk miac, menv GAL jah suh biinv wenp sais longc guas guadl yangx.⁸Xah xongs Leec Menl xap:

“Wangc Menl dos JAH MAOH sais aemp,
dal MEEC lis nuv,
kap MEEC lis qingk,
aol weex touk maenl naih.”

⁹Dal Wil buh wah:

“Dogc liangp siic banc kuaot JAH MAOH biinv wenp yeep lionc,
biinv wenp abs,
biinv wenp jinl liugx dinl,
yuv aol JAH MAOH lis beis nyaenx.

¹⁰Dogc liangp dal JAH MAOH munc dengv,
MEEC lis nuv;
dogc liangp nyac bens nyaenx laic JAH MAOH weex jongv.”

Nyenc Mangv Nugs Lis Juv

¹¹Yaoc yuh wah, JAH MAOH miodx dinl JANGS yuv aol JAH MAOH douh lenx il? MEEC JANGS! Daov

怎么说的呢？他说：“我为自己留下七千人，是未曾向巴力屈膝的。”⁵如今也是这样，照着拣选的恩典，还有所留的余数。⁶既是出于恩典，就不在乎行为；不然，恩典就不是恩典了。

⁷这是怎么样呢？以色列人所求的，他们没有得着；惟有蒙拣选的人得着了，其余的就成了顽梗不化的。⁸如经上所记：

“神给他们昏迷的心，
眼睛不能看见，
耳朵不能听见，
直到今日。”

⁹大卫也说：

“愿他们的筵席变为网罗，
变为机槛，
变为绊脚石，
作他们的报应。

¹⁰愿他们的眼睛昏蒙，
不得看见；
愿你时常弯下他们的腰。”

外邦人得救

¹¹我且说，他们失脚是要他们跌倒吗？断乎不

yenv yuih JAH MAOH lis longp, singc juv laengx dogl touk aox nyenc mangv nugs, yuv neip sais JAH MAOH ids sais. ¹²Nuv baov menv longp JAH MAOH, JANGS nyimp nyenc dees mas menl qimp nal; menv JAH MAOH xap xiut jah, JANGS nyimp nyenc mangv nugs qimp nal, nyenc Yuc Taij ledp laos aox singc juv Wangc Menl xic jah, weex nup MEEC naengl qimp nal il?

¹³Yaoc nyimp xaop nyenc mangv nugs wah sungp naih, yenv yuih yaoc JANGS lagx paik dos nyenc mangv nugs, il naih yaoc ags qaenp juiv benh ongl yaoc (“qaenp juiv” leec Xih Laç weex “mungl guanl”); ¹⁴MEEC XIH neip sais gaos douc jaix nongx yaoc ids sais, lail juv nyil nyenc JAH MAOH. ¹⁵Nuv baov JAH MAOH douh baenv wangk, nyenc dees mas menl laengx yuv nyimp Wangc Menl DAENGL yuih; nuv baov JAH MAOH douh liingx sibs, weex nup MEEC JANGS dah deil xonv soh? ¹⁶Menv oux benv meik saip map jah nuv baov JANGS bings singh, daengc aemx buh ledp bings singh yangx; sangp meix nuv baov JANGS bings singh, av meix buh laengx bings singh yangx.

¹⁷Nuv baov LIS mieengc av douh eeus luih map, nyac av meix ganx lanx jenc jih naih yuv douh sibs qak bail, gaenx lis jil naemx buic sangp ganx lanx, ¹⁸nyac laengx bix nyimp av aov wah sungp mags; nuv baov JANGS wah sungp mags, yuv wox MEEC JANGS nyac jimh sangp, bens JANGS sangp jimh nyac. ¹⁹Nuv baov nyac wah, av jav douh eeus luih map JANGS uv aol yaoc sibs qak bail. ²⁰MEEC longp, JAH MAOH yenv yuih MEEC senk, jav xih douh eeus luih map; yenv yuih nyac senk, jav xih jenc lis qit; nyac bix weex mags, daov yuv yaot. ²¹Wangc Menl XUIP MEEC

是！反倒因他们的过失，救恩便临到外邦人，要激动他们发愤。¹²若他们的过失，为天下的富足；他们的缺乏，为外邦人的富足，何况他们的丰满呢？

¹³我对你们外邦人说这话，因我是外邦人的使徒，所以敬重我的职分（“敬重”原文作“荣耀”）；¹⁴或者可以激动我骨肉之亲发愤，好救他们一些人。¹⁵若他们被丢弃，天下就得与神和好；他们被收纳，岂不是死而复生吗？¹⁶所献的新面若是圣洁，全团也就圣洁了；树根若是圣洁，树枝也就圣洁了。

¹⁷若有几根枝子被折下来，你这野橄榄得接在其中，一同得着橄榄根的肥汁，¹⁸你就不可向旧枝子夸口；若是夸口，当知道不是你托着根，乃是根托着你。¹⁹你若说，那枝子被折下来是特为叫我接上。²⁰不错，他们因为不信，所以被折下来；你因为信，所以立得住；你不可自高，反要惧怕。²¹神既不爱惜原来的枝

haenh dens qit av meix jah, buh MEEC haenh nyac. ²²Il naih nuv map singc lail daengh hagg yadx Wangc Menl, nyimp menv nyenc douh lenx jah JANGS hagg yadx; nyimp nyac JANGS LIS singc lail; laot yuv nyac nyaoh aox singc lail maoh jaengl yais, nuv baov MEEC JANGS, nyac buh yuv douh dadl luih map. ²³Nuv baov JAH MAOH MEEC JANGS bens MEEC senk, meenh yuv douh sibs qak bail, yenv yuih Wangc Menl LIS benh siih siip deic JAH MAOH sibs qak bail. ²⁴Nyac JANGS dah wul meix ganx lanx jenc jih dadl luih map, naengl MEEC XAOL yangh aov nyac sibs qak wul ganx lanx lail bail, naengl wah touk av aov meix naih ags yuv xonv sibs qak wul meix XENP BENS bail!

Daengc Yix Seec Lieec Yuv Lis Juv

²⁵Douc jaix nongx, yaoc MEEC haengt douv xaop MEEC wox wap yaeml naih (xah laot yaot xaop ags xangk XENP BENS longc diux), laengx JANGS nyenc Yix Seec Lieec LIS mieengc wenp JANGS sais guas, gas touk nyenc mangv nugs doiv ongc jah weex laot qimp weex dig; ²⁶xah il naih daengc yanc Yix Seec Lieec ledp yuv lis juv. Xongs Leec Menl xap:

“Jingh LIS il mungx Xus Juv dah Xic Anh ugs map,
yuv deic soix yanc Yal Geec miads lieeux”;

²⁷yuh wah:

“Yaoc miads soix JAH MAOH bail xic jah,
menv naih laengx JANGS yot yaoc nyimp JAH MAOH jiml jah.”

子，也必不爱惜你。²²可见神的恩慈和严厉，向那跌倒的人是严厉的；向你是有恩慈的；只要你长久在他的恩慈里，不然，你也要被砍下来。²³而且他们若不是长久不信，仍要被接上，因为神能够把他们从新接上。²⁴你是从那天生的野橄榄上砍下来的，尚且逆着性得接在好橄榄上，何况这本树的枝子，要接在本树上呢！

以色列的复兴

²⁵弟兄们，我不愿意你们不知道这奥秘（恐怕你们自以为聪明），就是以色列人有几分是硬心的，等到外邦人的数目添满了；²⁶于是以色列全家都要得救。如经上所记：

“必有一位救主从锡安出来，
要消除雅各家的一切罪恶”；

²⁷又说：

“我除去他们罪的时候，
这就是我与他们所立的约。”

²⁸Deic sungp lail map wah, JAH MAOH GAIV xaop xih JANGS nyenc douh Wangc Menl saeng! deic menv meix xangk Wangc Menl LAIH jah map wah, JAH MAOH GAIV mangh aov mangh laoh xih JANGS lis Wangc Menl liangp jah. ²⁹Yenv yuih singc Wangc Menl saip daengh menv maoh sint LAIH jah JANGS MEEC lis biinv sais jah. ³⁰Xaop xic unv MEEC senk Wangc Menl, xic naih yenv yuih JAH MAOH MEEC senk, xaop daov lis yagc sac yangx. ³¹Il naih, JAH MAOH buh JANGS MEEC senk, aol JAH MAOH yenv yuih saip menv yagc sac dos xaop jah, xic naih buh laengx lis yagc sac. ³²Yenv yuih Wangc Menl saip jiuc sais longc MEEC senk jah dos wagx jenl, uv yuv yagc sac wagx jenl.

³³Yaeml nyaengc! Wangc Menl longc diux daengh longc leec kuantg nal.

Siih maoh dadl jah il nup MEEC lail donv!
Jangs dinl maoh jah il nup MEEC lail semh!

³⁴Nouc wox sais longc Xus?

Nouc weex xeenp saenp daengv jiv dos maoh dah?

³⁵Nouc JANGS saip dos maoh dah unv,
aol maoh dah lenc beis leel?

³⁶Yenv yuih sinp baenl weenh xonh ledp JANGS dah maoh map,
baengh maoh, wunx dos maoh.

Dogc liangp aol maoh mungl guanl, aol weex touk jaengl yais. Ah Menx.

Nyaoh Aox Jih Duc Jah Dah Maenl Lail

12 Il naih douc jaix nongx, yaoc baengh sais lail Wangc Menl qeenk xaop, deic xenp xaop sunx qak map, weex xangh xeengp,

²⁸就着福音说，他们为你们的缘故是仇敌；就着拣选说，他们为列祖的缘故是蒙爱的。²⁹因为神的恩赐和选召是没有后悔的。³⁰你们从前不顺服神，如今因他们的不顺服，你们倒蒙了怜恤。³¹这样，他们也是不顺服，叫他们因着施给你们的怜恤，现在也就蒙怜恤。³²因为神将众人都圈在不顺服之中，特意要怜恤众人。

³³深哉！神丰富的智慧和知识。

他的判断何其难测！
他的踪迹何其难寻！

³⁴谁知道主的心？

谁作过他的谋士呢？

³⁵谁是先给了他，
使他后来偿还呢？

³⁶因为万有都是本于他，
倚靠他，归于他。

愿荣耀归给他，直到永远。阿们。

基督里的新生活

12 所以弟兄们，我以神的慈悲劝你们，将身体献上，当作活祭，是

JANGS menv bings singh, JANGS menv Wangc Menl xogp; xaop il naih bonc buih Wangc Menl, bens JANGS yuv il naih weex. ²Bix yuv XAOL jagc qinp hak naih, laot yuv sais longc biinv meik, aol xaop xac nuv duc mangc JANGS meix xangk Wangc Menl: sais lail、xonc xuh、sais xogp.

³Yaoc baengh menv singc saip dos yaoc jah nyimp xaop ags mungx nyenc wah: Bix yuv deic XENP BENS nuv louk; yuv XAOL Wangc Menl pieek senk sais mags niv dos ags mungx nyenc jah, deic XENP BENS nuv biingc yenc. ⁴Xongs wul xenp il mungx nyenc, daol lis OIL beev xenp, ags hangc ags lis doiv yongh. ⁵Daol OIL nyenc naih, nyaoh aox Jih Duc wenp il jagc xenp xangh, beev xenp ledp yuv DAENGL gaic DAENGL abs, buh JANGS il naih. ⁶XAOL menv singc qaenp pieek dos daol jah, ags mungx ags MEEC laot yangh. MEEC XIH wah sungp donv mus lenc, laengx yuv XAOL senk sais mags niv map wah sungp donv mus lenc, ⁷MEEC XIH menv weex sangh beenh siih jah, laengx yuv dens sais bonc buih; MEEC XIH menv eeus nyenc jah, laengx yuv dens sais bail eeus nyenc; ⁸MEEC XIH menv qeenk nyenc jah, laengx yuv dens sais bail qeenk nyenc; menv pieek jah, laengx yuv laox xedc; menv deic env jah, laengx yuv yagp neip; menv yagc sac nyenc jah, laengx yuv mas sais.

Jiuc Banc Dah Nyanl Maenl Jah Lagx Jih Duc

⁹Liangp nyenc bix weex DINGV: menv yax yuv saengl, menv lail yuv jaenx. ¹⁰Liangp jaix nongx, yuv DAENGL yuih; juiv yuih nyenc, yuv DAENGL nyangh. ¹¹Yuv yagp neip bix soic. Yuv sais saos, bens bonc buih Xus. ¹²Nyaoh dos sais xic

圣洁的,是神所喜悦的;你们如此侍奉,乃是理所当然的。²不要效法这个世界,只要心意更新而变化,叫你们察验何为神的善良、纯全、可喜悦的旨意。

³我凭着所赐我的恩,对你们各人说:不要看自己过于所当看的;要照着神所分给各人信心的大小,看得合乎中道。⁴正如我们一个身上有好些肢体,肢体也不都是一样的用处。⁵我们这许多人,在基督里成为一身,互相联络作肢体,也是如此。⁶按我们所得的恩赐,各有不同。或说预言,就当照着信心的程度说预言,⁷或作执事,就当专一执事;或作教导的,就当专一教导;⁸或作劝化的,就当专一劝化;施舍的,就当慷慨;治理的,就当殷勤;怜悯人的,就当甘心。

基督徒生活守则

⁹爱人不可虚假,恶要厌恶,善要亲近。¹⁰爱弟兄,要彼此亲热;恭敬人,要彼此推让。¹¹殷勤不可懒惰。要心里火热,常常服侍主。

jah, yuv up naengl, nyaoh aox egs nanh yuv yaens, yogc yuih Wangc Menl yuv dens sais MEEC sav. ¹³Lagx bings singh xap xiut, yuv bangl bogl; egt ledp yuv sigx daiv. ¹⁴Menv biigs xaop jah, yuv nyimp JAH MAOH wah sungp lail; laot yuv wah sungp lail, bix qoip guav. ¹⁵Nyimp env nyenc xeengp sais jah yuv dongc xeengp sais; nyimp env nyenc banh sais jah yuv dongc banh sais. ¹⁶Yuv sais DAENGL dongc, bix ags soh weex mags, daov yuv nyimp nyenc buih taemk DAENGL qamt. Bix ags xangk bens diux. ¹⁷Bix yuv deic yax beis yax. Wagx jenl baov JANGS siih lail, yuv songk sais bail weex. ¹⁸Nuv baov weex lis, bens yuv songk legc nyimp wagx jenl weex lail. ¹⁹Jaix nongx yaoc eiv jah, bix yuv ags bail beis nyaenx, haengt denl il jangs, nabx Xus ouv qik; yenv yuih Leec Menl xap lis: "Xus wah: 'Beis nyaenx nyaoh yaoc, yaoc jingh yuv beis.'" ²⁰Il naih, "nyenc saengl nyac nuv baov yags yangx, laengx saip maoh jil; nuv baov sot uc yangx, laengx saip maoh wumx; yenv yuih nyac il naih weex, laengx JANGS deic buil tank jibx nyaoh wul gaos maoh." ²¹Nyac bix aol yax weex xux, daov yuv aol lail xux yax.

Senk Mungx Nyenc Deic Env

13 Menv nyenc deic env nyaoh wul jah, mungx mungx ledp wunx dos dees miac maoh, yenv yuih MEEC LIS biingv env MEEC JANGS dah aox Wangc Menl ugs map. Daengc env nyenc deic env jah ledp JANGS Wangc Menl paik. ²Il naih jis daengs env nyenc deic env jah laengx JANGS jis daengs env Wangc Menl paik; jis daengs jah jingh ags douh nyaenx.

¹²在指望中要喜乐，在患难中要忍耐，祷告要恒切。

¹³圣徒缺乏，要帮补；客要一味地款待。¹⁴逼迫你们的，要给他们祝福；只要祝福，不可咒诅。¹⁵与喜乐的人要同乐；与哀哭的人要同哭。¹⁶要彼此同心，不要志气高大，倒要俯就卑微的人（“人”或作“事”）。不要自以为聪明。¹⁷不要以恶报恶。众人以为美的事，要留心去做。¹⁸若是能行，总要尽力与众人和睦。¹⁹亲爱的弟兄，不要自己伸冤，宁可让步，听凭主怒（或作“让人发怒”）；因为经上记着：“主说：‘伸冤在我，我必报应。’”²⁰所以，“你的仇敌若饿了，就给他吃；若渴了，就给他喝；因为你这样行，就是把炭火堆在他的头上。”²¹你不可为恶所胜，反要以善胜恶。

顺服掌权者

13 在上有权柄的，人当顺服他，因为没有权柄不是出于神的。凡掌权的都是神所命的。²所以抗拒掌权的，就是抗拒神的命；抗拒的必自取刑罚。³作官的原不是叫行善的惧怕，乃是叫作恶的

³Menv weex mungx jah bens MEEC JANGS aol menv weex lail jah yaot, JANGS aol menv weex yax jah yaot. Nyac haengt bix yaot menv nyenc deic env jah xih MEEC? Nyac laot yuv weex lail, laengx wox lis maoh bus; ⁴yenv yuih maoh JANGS lagx eit Wangc Menl, JANGS weex menv lail dos nyac. Nuv baov nyac weex yax, laengx yuv qingk yaot, yenv yuih maoh MEEC JANGS beec yah jagl miax, maoh JANGS lagx eit Wangc Menl, JANGS beis nyaenx jah, nyaenx menv nyenc weex yax jah. ⁵Il naih xaop jingh yuv qingk sungp maoh, MEEC laot JANGS yenv yuih yaot douh nyaenx, buh JANGS yenv yuih liangc semp. ⁶Xaop qak suip, buh yenv yuih hangc naih; yenv yuih JAH MAOH JANGS lagx eit Wangc Menl, bens guans hangc siih naih. ⁷Daengc menv nyenc douh lis jah, laengx yuv saip maoh; menv douh lis oux liangc jah, laengx yuv qak oux liangc dos maoh; menv douh lis suip jah, laengx yuv qak suip dos maoh; menv yuv douh yaot jah, laengx yuv yaot maoh; menv douh lis juiv yuih jah, laengx yuv juiv yuih maoh.

Daengl Eiv

⁸MEEC heenk siih mangc ledp bix xiut yimk nyenc, xah laot DAENGL liangp, jav xih yuv deic map nuv weex xiut yimk, yenv yuih menv liangp nyenc jah, laengx xonc xuh banc konx yangx. ⁹Xongs menv bix yuv nyimp eep lonh weex, bix yuv sat nyenc, bix yuv weex liagc, bix yuv taemp sais, MEEC XIH siip LIS jih nyiv, ledp dugs nyaoh aox “eiv nyenc xongs eiv XENP BENS” il bags sungp naih yangx. ¹⁰Meix liangp JANGS MEEC qimp haik dos nyenc, il naih meix liangp laengx weex xonc

惧怕。你愿意不惧怕掌权的吗？你只要行善，就可得他的称赞；⁴因为他是神的用人，是与你有益的。你若作恶，却当惧怕，因为他不是空空地佩剑，他是神的用人，是伸冤的，刑罚那作恶的。⁵所以你们必须顺服，不但是因为刑罚，也是因为良心。⁶你们纳粮，也为这个缘故；因他们是神的差役，常常特管这事。⁷凡人所当得的，就给他；当得粮的，给他纳粮；当得税的，给他上税；当惧怕的，惧怕他；当恭敬的，恭敬他。

彼此相爱

⁸凡事都不可亏欠人，惟有彼此相爱，要常以为亏欠，因为爱人的，就完全了律法。⁹像那不可奸淫，不可杀人，不可偷盗，不可贪婪，或有别的诫命，都包在“爱人如己”这一句话之内了。¹⁰爱是不加害与人的，所以爱就完全了律法。

xuh banc konx.

Maenl Jih Duc Jah Yuv Touk Yangx

¹¹Eengv LIS, xaop wox xic naih laengx JANGS douh liop xic jah, yenv yuih daol lis juv, xic naih biix dens qit gobs senk xic jah naengl jaenx yangx. ¹²Aenl janl yuv miodx, aenl maenl yuv touk, daol laengx yuv todt bail yangh neip jemc dengv, daiv ugs xangp miax jemc guangl. ¹³Weex siih weex nyenc yuv xeml xingv, xongs qamt nyaoh aenl maenl; bix weex deil kuaot ngiv ngav, bix weex sais xeengp kuabt liabx, bix weex yak dal DAENGL ngeeux; ¹⁴bens yuv aemv daens Xus Yeeh Suh Jih Duc, bix laot yenv yuih xenp nanx daengv beenh aol weex biingx sais xangk.

Bix Denv Jaix Nongx

14 Menv nyenc senk sais mas jah, xaop yuv sibs, daov bix yuv wah menv siih nyenc bens DAENGL bogs jah. ²Lis nyenc senk begs hangc ledp jil lis; menv nyenc senk sais mas jah, gobs jil mal sup. ³Menv nyenc jil jah bix nuv qat menv nyenc MEEC jil jah; menv nyenc MEEC jil jah bix bail denv menv nyenc jil jah; yenv yuih Wangc Menl saemp doh sibs maoh yangx. ⁴Nyac JANGS nouc, bail denv lagx eit eep leel? Maoh SENH, MEEC XIH douh lenx, ags lis xus yanc maoh nyaoh; maoh buh bens yuv douh SENH, yenv yuih Xus aol maoh SENH. ⁵Lis nyenc nuv maenl naih biix maenl jav ags, LIS nyenc nuv maenl maenl ledp JANGS laot yangh; ags nyenc aox longc ags yuv LIS meix xangk. ⁶Nyenc xut maenl jah JANGS nyimp Xus xut maenl; menv

基督的日子将近

¹¹再者，你们晓得现今就是该趁早睡醒的时候，因为我们得救，现今比初信的时候更近了。¹²黑夜已深，白昼将近，我们就当脱去暗昧的行为，带上光明的兵器。¹³行事为人要端正，好像行在白昼；不可荒宴醉酒，不可好色邪荡，不可争竞嫉妒；¹⁴总要披戴主耶稣基督，不要为肉体安排，去放纵私欲。

不可论断弟兄

14 信心软弱的，你们要接纳，但不要辩论所疑惑的事。²有人信百物都可吃；但那软弱的，只吃蔬菜。³吃的人不可轻看不吃的人；不吃的人不可论断吃的人；因为神已经收纳他了。⁴你是谁，竟论断别人的仆人呢？他或站住，或跌倒，自有他的主人在；而且他也必要站住，因为主能使他站住。⁵有人看这日比那日强，有人看日日都是一样；只是各人心里要意见坚定。⁶守日的人是为主守的；吃的人是

nyenc jil jah JANGS nyimp Xus jil, yenv yuih maoh nyenh singc Wangc Menl; meny nyenc MEEC jil jah JANGS nyimp Xus MEEC jil, buh nyenh singc Wangc Menl.

⁷Daol MEEC LIS il mungx nyenc ags nyimp XENP BENS soh, buh MEEC LIS il mungx nyenc ags nyimp XENP BENS deil. ⁸Nuv baov daol soh nyaoh, JANGS nyimp Xus soh nyaoh; nuv baov deil, JANGS nyimp Xus deil; il naih daol soh daol deil, bens JANGS weex nyenc dos Xus. ⁹Il naih Jih Duc deil yangx, siip soh yangx, yenv yuih yuv weex Xus dos nyenc deil daengh nyenc soh.

¹⁰Mungx nyenc nyac naih, weex duc mangc deny jaix nongx leel? Yuh weex duc mangc naengc qat jaix nongx leel? Yenv yuih daol ledp yuv SENH nyaoh dav nas daengv jeeuh Wangc Menl gas maoh dadl. ¹¹Leec Menl xap:

“Xus wah: ‘Yaoc baengh jiuc soh bens nyaoh map liih, weenh guaov jingh yuv jogc baiv yaoc, weenh ebl jingh yuv nyimp yaoc liingx wox.’”

¹²Il naih nuv map, daol ags mungx nyenc ags yuv deic siih XENP BENS nyaoh dav nas Wangc Menl wah tingp tut.

Bix Saip Jaix Nongx Douh Begx

¹³Il naih, daol bix meenh DAENGL deny, yuv deic sais weex jingh, nouc buh bix aol jaix nongx tenk dinl douh lenx. ¹⁴Yaoc baengh Xus Yeeh Suh nyaengc wox nyaengc senk, MEEC heenk yangh xonh mangc MEEC LIS duc mangc MEEC wop yebt; xah laot LIS nyenc xangk MEEC wop yebt jah, nyaoh maoh laengx MEEC wop yebt yangx.

主吃的, 因他感谢神 ;不吃的人是为主不吃的, 也感谢神。

⁷我们没有一个人为自己活, 也没有一个人为自己死。⁸我们若活着, 是为主而活 ;若死了, 是为主而死 ;所以我们或活或死, 总是主的人。⁹ 因此基督死了, 又活了, 为要作死人并活人的主。

¹⁰你这个人, 为什么论断弟兄呢? 又为什么轻看弟兄呢? 因我们都要站在神的台前。¹¹ 经上写着:

“主说: ‘我凭着我的永生起誓, 万膝必向我跪拜, 万口必向我承认。’”

¹²这样看来, 我们各人必要将自己的事在神面前说明。

不可使弟兄跌到

¹³所以, 我们不可再彼此论断, 宁可定意, 谁也不给弟兄放下绊脚跌人之物。¹⁴ 我凭着主耶稣确知深信, 凡物本来没有不洁净的 ;惟独人以为不洁净的, 在他就不洁净了。¹⁵ 你若因

¹⁵Nuv baov nyac yenv yuih EBL JIL aol jaix nongx souc lonh, laengx MEEC JANGS baengh jiuc liix liangp nyenc jah weex. Jih Duc saemp doh qik maoh deil yangx, nyac bix yuv yenv yuih EBL JIL nyac aol maoh baengl pak. ¹⁶Bix yuv aol meny sais lail nyac douh nyenc daenl sungp haik; ¹⁷yenv yuih guagl Wangc Menl MEEC wah jil wumx, laot angs douh liix, taik biingc daengh meny xeengp sais aox Guaenl Menl jah. ¹⁸Meny nyenc nyaoh mieengc hangc naih bonc buih Jih Duc jah, laengx douh Wangc Menl xogp, eengv lis nyenc menc bus. ¹⁹Il naih daol jingh yuv semh taik biingc daengh DAENGL yuih meny siih naih, xaok lail sais longc. ²⁰Bix yuv yenv yuih EBL JIL weex pak ongl hut Wangc Menl. MEEC heenk yangh xonh mangc bens wop yeht, buh LIS nyenc yenv yuih EBL JIL aol nyenc douh lenx, laengx JANGS soix maoh yangx. ²¹MEEC heenk JANGS jil nanx, JANGS wumx kuaot, JANGS siih MIH, nuv baov aol jaix nongx douh lenx, ledp bix weex xih lail. ²²Nyac LIS senk sais, laengx yuv nyaoh dav nas Wangc Menl deic dos. Nyenc nyaoh meny siih bens ags xangk weex lis douh jah MEEC ags guaiv XENP BENS, laengx deml lail yangx. ²³Nuv baov aox longc keep siip jil jah, laengx jingh LIS soix; yenv yuih maoh jil, MEEC JANGS ugs dah senk sais; meny MEEC ugs dah senk sais jah ledp JANGS soix.

Aol Donc Xaih Xogp,

MeeC Qouc Xeengp Sais Xenp Bens

15 Meny nyenc senk sais jaens guadl jah yuv bangl dabs meny nyenc senk sais niv jah, MEEC qouc xeengp sais XENP BENS. ²Daol

食物叫弟兄忧愁，就不是按着爱人的道理行。基督已经替他死，你不可因你的食物叫他败坏。¹⁶不可叫你的善被人毁谤，¹⁷因为神的国不在乎吃喝，只在乎公义、和平并圣灵中的喜乐。¹⁸在这几样上服侍基督的，就为神所喜悦，又为人所称许。¹⁹所以，我们务要追求和睦的事，与彼此建立德行的事。²⁰不可因食物毁坏神的工程。凡物固然洁净，但有人因食物叫人跌倒，就是他的罪了。²¹无论是吃肉，是喝酒，是什么别的事，叫弟兄跌倒，一概不做才好。²²你有信心，就当在神面前守着。人在自己以为可行的事上能不自责，就有福了。²³若有疑心而吃的，就必有罪；因为他吃，不是出于信心；凡不出于信心的都是罪。

**叫邻舍喜悦，
不求自己的喜悦**

15 我们坚固的人应该担代不坚固人的软弱，不求自己的喜悦。²我

ags mungx nyenc ags yuv aol donc xaih xogp, aol maoh deml lail, xaok lail sais longc. ³Yenv yuih Jih Duc buh MEEC qouc xeengp sais XENP BENS, xongs wul Leec Menl xap: "Qoip guav nyac menv sungp qoip guav jah ledp dogl nyaoh wul xenp yaoc." ⁴Xic unv xap menv Leec Menl jah, ledp JANGS yuv eeus daol hah xap, aol daol baengh Leec Menl jav xih yaens sais daengh xoik sais, eengv lis dos sais. ⁵Dogc liangp Wangc Menl saip yaens daengh xoik sais jah aol xaop sais longc DAENGL yuih, baengh Jih Duc Yeeh Suh; ⁶dongc sais dongc ebl aol Wangc Menl mungl guanl, Bux Xus Yeeh Suh Jih Duc daol.

Sungp Lail Wangc Menl Doiv Nyenc Yuc Taip Nyimp Nyenc Mangv Nugs Laot Yangh

⁷Il naih, xaop yuv DAENGL sibs, xongs Jih Duc sibs xaop laot yangh, aol Wangc Menl mungl guanl. ⁸Yaoc wah, Jih Duc JANGS nyimp Wangc Menl weex sangh beenh siih dos menv nyenc weex liix ads jah, yuv weex bagl biingv dos menv sungp liingx saip mangh aov mangh laoh jah. ⁹Eengv aol nyenc mangv nugs yenv yuih maoh yagc sac JAH MAOH, deic guanl wap dos Wangc Menl; xongs Leec Menl xap:

"Il naih yaoc yuv nyaoh aox nyenc mangv nugs jah bus nyac, dos al bus guanl nyac."

¹⁰Yuh wah:

"Xaop nyenc mangv nugs yuv nyimp menv begs singk Xus jah gaenx xeengp sais."

¹¹Eengv wah:

"Nyenc mangv nugs ax,

们各人务要叫邻舍喜悦，使他得益处，建立德行。³因为基督也不求自己的喜悦，如经上所记：“辱骂你人的辱骂，都落在我身上。”⁴从前所写的圣经都是为教训我们写的，叫我们因圣经所生的忍耐和安慰，可以得着盼望。⁵但愿赐忍耐、安慰的神，叫你们彼此同心，效法基督耶稣；⁶一心一口荣耀神、我们主耶稣基督的父。

神的福音对犹太人和外邦人一样

⁷所以，你们要彼此接纳，如同基督接纳你们一样，使荣耀归与神。⁸我说，基督是为神真理作了受割礼人的执事，要证实所应许列祖的话。⁹并叫外邦人因他的怜悯，荣耀神；如经上所记：

"因此我要在外邦中称赞你，歌颂你的名。"

¹⁰又说：

"你们外邦人当与主的百姓一同欢乐。"

¹¹又说：

"外邦啊，

xaop yuv bus Xus;
nyenc begs singk ax,
xaop ledp yuv bus maoh.”

¹²Yuh LIS Yix Saip Yal wah:

“Mus lenc LIS sangp Yeeh Xih,
laengx JANGS mungx wedt jenc map yuv
guans nyenc mangv nugs jah, nyenc mangv
nugs yuv jiml nas naengc maoh.”

¹³Dogc liangp Wangc Menl aol nyenc lis dos sais jah, yenv yuih senk sais, deic hangc naih hangc jav menv taik biingc、xeengp sais jah, songk digc aox longc xaop, aol xaop baengh benh siih Guaenl Menl, lis dos sais mags.

Menv Benh Ongl Baox Loc Xonc Banc Lix Wangc Menl Jah

¹⁴Douc jaix nongx, yaoc buh ags dens sais senk xaop JANGS LIS sais lail, lis digc longc diux longc leec, buh lis DAENGL qeenk. ¹⁵Yaoc deenh songk bov xap senk dos xaop, JANGS yuv lebc xaop nyenh lail, JANGS yenv yuih Wangc Menl saip singc qaenp dos yaoc, ¹⁶aol yaoc weex lagx eit Jih Duc Yeeh Suh dos nyenc mangv nugs, weex sangh douv sac xonc sungp lail Wangc Menl, aol menv nyenc mangv nugs douh gongl jah, baengh Guaenl Menl wenp bings singh, lis Wangc Menl xogp sibs. ¹⁷Il naih wah touk ongl hut Wangc Menl, yaoc nyaoh aox Jih Duc Yeeh Suh ags lis sungp bus wah. ¹⁸Xuc menv Jih Duc yaml yaoc weex menv siih jah dah mangv, yaoc duc mangc ledp MEEC ams wah, xah laot wah maoh yaml sungp dungl yaoc map weex menv jah, ¹⁹aol benh siih yings Wangc Menl daengh

你们当赞美主；
万民哪，
你们都当颂赞他。”

¹²又有以赛亚说：

“将来有耶西的根，
就是那兴起来要治理
外邦的，外邦人要仰望
他。”

¹³但愿使人有盼望的神，因信将诸般的喜乐平安，充满你们的心，使你们借着圣灵的能力大有盼望。

保罗的宣教使命

¹⁴弟兄们，我自己也深信你们是满有善良，充足了诸般的知识，也能彼此劝戒。¹⁵但我稍微放胆写信给你们，是要提醒你们的记性，特因神所给我的恩典，¹⁶使我为外邦人作基督耶稣的仆役，作神福音的祭司，叫所献上的外邦人，因着圣灵成为圣洁，可蒙悦纳。¹⁷所以论到神的事，我在基督耶稣里有可夸的。¹⁸除了基督借我做的那些事，我什么都不敢提，只提他借我言语作为，¹⁹用神迹奇事的能力，并圣灵的能力，使外邦人顺服；甚至

benh siih siih liogp, eengv yongh benh siih
Guaenl Menl aol nyenc mangv nugs senk; yaoc
dah Yeeh Lu! Sax Lenc aol weex touk Yih Liil Liih
Gux, doiv doiv ledp xonc sungp lail Jih Duc.
²⁰Yaoc jingh sais, MEEC nyaoh guanl Jih Duc douh
bus dah menv dih wangp jah xonc sungp lail
Wangc Menl, mienx lis jiml nyaoh wul dens
sangp eep, ²¹laengx xongs Leec Menl xap:

“Naengl mix wox siih maoh dah jah,
laengx yuv lis nuv;
naengl mix qingc dah jah,
laengx yuv wox tingp tut.”

Baox Loc Yuv Bail Loc Max Tamk Qamt

²²Yaoc yenv yuih gungc daov douh daengs
egs, bens MEEC lis touk aox xaop bail. ²³Xic naih
nyaoh aox naih eengv MEEC LIS dih wangp meik
xonc sungp hap yangx, mieengc nyinc naih
map, yaoc udt sais xangk touk Xih Banh Yac bail
xic jah, suh lis touk aox xaop jah, ²⁴dogc xangk
dah aox xaop dah bail, lis nuv xaop, nyimp xaop
DAENGL qamt unv, aox longc jav xih digs sais nyil,
dah lenc siip lis xaop sunx bail. ²⁵Xic naih yaoc
touk Yeeh Lu! Sax Lenc bail, deic menv jil yongh
jah saip dos lagx bings singh. ²⁶Yenv yuih nyenc
Max Qik Dun! daengh nyenc Ya! Gaih Ya! sais
xogp dul menv jil yongh, saip dos nyaoh Yeeh
Lu! Sax Lenc menv lagx bings singh nyenc hut
jah. ²⁷Menv naih XUIP JANGS JAH MAOH sais xogp
weex (wah map buh sonk JANGS menv yimk xiut;
yenv yuih nyenc mangv nugs nyaoh wul menv
lail baengh Guaenl jah lis wenp), laengx bens
yuv deic menv yangh xonh sangx soh jah saip

我从耶路撒冷，直转到以
利哩古，到处传了基督的
福音。²⁰我立了志向，不在
基督的名被称过的地方传
福音，免得建造在别人的
根基上，²¹就如经上所记：

“未曾闻知他信息的，
将要看见；
未曾听过的，
将要明白。”

保罗计划访问罗马

²²我因多次被拦阻，总
不得到你们那里去。²³但如
今在这里再没有可传的地
方，而且这好几年，我切心
想望到西班牙去的时候，
可以到你们那里，²⁴盼望从
你们那里经过，得见你们，
先与你们彼此交往，心里
稍微满足，然后蒙你们送
行。²⁵但现在我往耶路撒冷
去，供给圣徒。²⁶因为马其
顿和亚该亚人乐意凑出捐
项，给耶路撒冷圣徒中的
穷人。²⁷这固然是他们乐意
的，其实也算是所欠的债；
因外邦人既然在他们属灵
的好处上有分，就当把养
身之物供给他们。²⁸等我办
完了这事，把这善果向他

dos nyenc Yuc.Tajp.²⁸Gas yaoc beenh lieeux siih naih, deic menv duil demh sais lail jah nyimp JAH MAOH jaoh wenp tingp tut, yaoc laengx yuv qamt dah aox xaop, touk Xih.Banh.Yac bail.²⁹Yaoc buh wox xic bail jah, jingh yuv daiv singc qaenp Jih Dul bail.

³⁰Douc jaix nongx, yaoc baengh Xus Yeeh Suh Jih Duc daol, yuh baengh meix liangp Guaenl Menl, qeenk xaop nyimp yaoc gaenx songk legc, nyimp yaoc yogc yuih Wangc Menl, ³¹aol yaoc lic todt menv nyenc nyaoh Yuc.Tajp MEEC senk Wangc Menl jah, buh aol lagx bings singh nyaoh aox Yeeh.Lul.Sax.Lenc xogp sibs menv habp yaoc sunx dos JAH MAOH jah; ³²eengv aol yaoc baengh meix xangk Wangc Menl, xeengp xeengp sais sais map touk aox xaop jah, nyimp xaop gaenx lis sav soh. ³³Dogc liangp Wangc Menl saip menv taik biingc jah bens nyimp xaop wagx jenl nyenc gungc gaenx nyaoh. Ah Menx.

Nyimp Gungc Nyenc Hamk Lail

16 Yaoc nyimp xaop LAIH jaix nongx miegs jiuL Feih Biix, maoh JANGS sangh beenh siih miegs nyaoh aox wagx jumL Jenh.Geec.Liix.²Nyaengx xaop nyimp Xus sibs daiv maoh, buh nyimp guanl lagx bings singh DAENGL daengh. Maoh nyaoh wul siih mangc yuv xaop bangl, xaop laengx bangl maoh, yenv yuih maoh bangl dah OIL nyenc, buh bangl yaoc dah.

³Nyimp Begs Jih Lah daengh Yal Jih Lah hamk lail. JAH MAOH nyaoh aox Jih Duc Yeeh Suh nyimp yaoc dongc ongl, ⁴buh wil mingh yaoc ags deic uc songk dah il mangv. Yaoc nyenh

们交付明白，我就要路过你们那里，往西班牙去。²⁹我也晓得去的时候，必带着基督丰盛的恩典而去。

³⁰弟兄们，我借着我们主耶稣基督，又借着圣灵的爱，劝你们与我一同竭力，为我祈求神，³¹叫我脱离在犹太不顺从的人，也叫我为耶路撒冷所办的捐项可蒙圣徒悦纳，³²并叫我顺着神的旨意，欢欢喜喜地到你们那里，与你们同得安息。³³愿赐平安的神常和你们众人同在，阿们。

向多人问安

16 我对你们举荐我们的姊妹非比，她是坚革哩教会中的女执事。²请你们为主接待她，合乎圣徒的体统。她在何事上要你们帮助，你们就帮助她，因为她素来帮助许多人，也帮助了我。

³问百基拉和亚居拉安。他们在基督耶稣里与我同工，⁴也为我的命将自己的颈项置之度外。不但

singc JAH MAOH, laengx JANGS daengc menv wagx juml nyenc mangv nugs buh ledp dos xeep JAH MAOH. ⁵Eengv nyimp wagx juml nyaoh aox yanc JAH MAOH hamk lail. Nyimp Yix Baiv Nic Tuh yaoc xogp jah hamk lail; maoh nyaoh Yal Xip Yal JANGS duil demh jih edl gobs wenp jah wunx dos Jih Duc. ⁶Eengv nyimp Max Liil Yal hamk lail; maoh GAIV xaop gungc douh deil hut. ⁷Eengv nyimp gaos douc bux lagx yaoc Anh Doh Nic Guh daengh Yuc Nic Yal dongc yaoc suiv laoc jah hamk lail, JAH MAOH nyaoh aox lagx paik LIS guanl lail, buh JANGS biix yaoc nyaoh aox Jih Duc dah unv. ⁸Eengv nyimp Anl Begs Liil yaoc nyaoh aox Xus xogp jah hamk lail. ⁹Eengv nyimp Eec Bah Nuc nyaoh aox Jih Duc nyimp jiul dongc ongl jah, daengh Sil Dal Guh yaoc xogp jah hamk lail. ¹⁰Eengv nyimp Yal Bix Liil nyaoh aox Jih Duc douh xik dah jah hamk lail, nyimp nyenc aox yanc Yal Liil Doh Bul jah hamk lail. ¹¹Eengv nyimp aox douc bux lagx yaoc Xih Loc Tienh hamk lail. Nyimp yanc Nac Qic Sup menv nyenc nyaoh aox Xus jah hamk lail. ¹²Eengv nyimp Tux Feih Nac daengh Tux Fup Sah GAIV Xus deil hut jah hamk lail. Nyimp Piix Xic yaoc xogp, GAIV Xus gungc deil hut jah hamk lail. ¹³Eengv nyimp Lux Fuc douh Xus LAIH jah daengh neix maoh hamk lail, neix maoh laengx JANGS neix yaoc. ¹⁴Eengv nyimp Yal Sunh Qic Tux、Fuh Leec Ganl、Xih Eec Miix、Bac Loc Bah、Xih Eec Max daengh OIL jaix nongx nyimp JAH MAOH nyaoh il doiv jah hamk lail. ¹⁵Eengv nyimp Feih Loc Loc Gux daengh Yuc Liil Yal、Nic Liil Yal daengh jaix nongx miegs maoh, Ah Lienc Bah, daengh OIL lagx bings singh nyimp JAH MAOH nyaoh il doiv jah hamk

我感谢他们，就是外邦的众教会也感谢他们。⁵又问在他们家中的教会安。问我所亲爱的以拜泥土安；他在亚细亚是归基督初结的果子。⁶又问马利亚安；她为你们多受劳苦。⁷又问我亲属与我一同坐监的安多尼古和犹尼亚安，他们在使徒中是有名望的，也是比我先在基督里。⁸又问我在主里面所亲爱的暗伯利安。⁹又问在基督里与我们同工的耳巴奴，并我所亲爱的士大古安。¹⁰又问在基督里经过试验的亚比利安。问亚利多布家里的人安。¹¹又问我亲属希罗天安。问拿其数家在主里的人安。¹²又问为主劳苦的土非拿氏和土富撒氏安。问可亲爱为主多受劳苦的彼息氏安。¹³又问在主蒙拣选的鲁孚和他母亲安，他的母亲就是我的母亲。¹⁴又问亚逊其土、弗勒干、黑米、八罗巴、黑马，并与他们在一处的弟兄们安。¹⁵又问非罗罗古和犹利亚、尼利亚和他姐妹，同阿林巴，并与他们在一处的众圣徒安。¹⁶你们亲脸问安，彼此务要圣洁。基督的众教会都问你们安。

lail.¹⁶Xaop DAENGL xudt nas hamk lail, gaenx yuv bings singh. Daengc menv wagx juml Jih Duc ledp nyimp xaop hamk lail.

¹⁷Douc jaix nongx, menv nyenc xogt xaop, aol xaop douh lenx, piat biinv banc lix xaop xoc dah jah, yaoc qeenk xaop yuv liop dal yuv jaemc JAH MAOH. ¹⁸Yenv yuih menv nyenc il naih MEEC bonc buih Xus Jih Duc daol, laot bonc buih longc xus, aol sungp udt lix mas map loux menv sais longc nyenc laox xedc jah. ¹⁹Xaop senk Wangc Menl, siih naih saemp doh xonc nyaoh aox wagx jenl, il naih yaoc GAIV xaop xeengp sais; yaoc dogc liangp xaop longc diux nyaoh wul sais lail, longc ees nyaoh wul soix yax. ²⁰Wangc Menl saip taik biingc jah hoik yuv deic Sah Danl xait nyaoh dees dinl xaop. Dogc liangp singc Xus Yeeh Suh Jih Duc yaoc bens nyimp xaop dongc nyaoh.

²¹Nyimp yaoc dongc ongl Tiic Moh Taip daengh nyenc gaos douc bux lagx yaoc Lul Qouc、Yeeh Sunh、Soh Xix Bah Deec, nyimp xaop hamk lail. ²²Daiv biedl xap senk mungx nyenc Deec Diux yaoc naih, nyaoh dav nas Xus nyimp xaop hamk lail. ²³Mungx Gaix Yuc sibs daiv yaoc, buh sibs daiv daengc wagx juml jah, nyimp xaop hamk lail. Yix Lah Duh guans sox nyaenc aox xingc jah daengh jaix nongx daol Koc Tux, nyimp xaop hamk lail.

Sungp Bus

²⁵Xah laot LIS Wangc Menl xih XAOL sungp lail yaoc xonc jah daengh Yeeh Suh Jih Duc yaoc wah jah, eengv XAOL wap yaeml dens qit bens douh jaemc jah, yadc jaens sais longc xaop.

¹⁷弟兄们，那些离间你们，叫你们跌倒，背乎所学之道的人，我劝你们要留意躲避他们。¹⁸因为这样的人不服侍我们的主基督，只服侍自己的肚腹，用花言巧语诱惑那些老实人的心。¹⁹你们的顺服已经传于众人，所以我为你们欢喜；但我愿意你们在善上聪明，在恶上愚拙。²⁰赐平安的神快要将撒但践踏在你们脚下。愿我主耶稣基督的恩常和你们同在。

²¹与我同工的提摩太和我的亲属路求、耶孙、所西巴德，问你们安。²²我代笔写信的德丢，在主里面问你们安。²³那接待我，也接待全教会的该犹，问你们安。城内管银库的以拉都和兄弟括土，问你们安。

颂赞

²⁵惟有神能照我所传的福音和所讲的耶稣基督，并照永古隐藏不言的奥秘，坚固你们的心。²⁶这

²⁶Wap yaeml naih xic naih xeenk ugs map, eengv xAOL jiuc soh Wangc Menl bens nyaoh, baengh leec nyenc wox unv lenc, lebc dos weenh guagl begs singk, aol JAH MAOH senk banc lix XINGV. ²⁷Dogc liangp guanl wap, baengh Yeeh Suh Jih Duc, wunx dos dogc mungx Wangc Menl xonc wox jah touk jaengl yais. Ah Menx.

奥秘如今显明出来，而且按着永生神的命，借众先知的书指示万国的民，使他们信服真道。²⁷愿荣耀，因耶稣基督归与独一全智的神，直到永远。阿们。